

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

**Факультет менеджменту та маркетингу
Кафедра економіки та підприємництва**

До захисту допущено:

Завідувач кафедри

_____ Петро КРУШ

«__» _____ 2020 р.

Дипломна робота
на здобуття ступеня бакалавра
за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства»
спеціальності 051 «Економіка»
на тему: Економічне обґрунтування напрямів підвищення
ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш»

Виконав:

студент IV курсу, групи УЕ-61

Лунгул Ігор Олегович

Керівник:

доцент, к.е.н., доцент

Кривда Олена Віталіївна

Консультант з економіко-математичного підрозділу:

к.е.н., доцент

Кузьмінська Наталія Леонідівна

Рецензент:

к.е.н., доцент

Черненко Наталія Олександрівна

Засвідчую, що у цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань.

Студент _____

Київ – 2020 року

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет менеджменту та маркетингу
Кафедра економіки і підприємництва

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Спеціальність – 051 «Економіка»

Напрямок підготовки «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ Петро КРУШ
«__» _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу студенту

Лунгулу Ігорю Олеговичу

1. Тема роботи «Економічне обґрунтування напрямків зростання прибутковості комунального підприємства», керівник роботи: Кривда Олена Віталіївна, к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва затверджені наказом по університету від «06» 04 2020р. №955

2. Термін подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи: Форма №1 «Баланс», Форма №2 «Звіт про фінансові результати», статистична звітність за 2014-2018 роки, законодавчі та нормативні акти України.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік завдань, які потрібно розробити)

- визначити поняття та сутність ефективності діяльності підприємства;
- проаналізувати систему основних показників ефективності діяльності;
- визначити підходи до оцінювання ефективності діяльності на підприємстві;
- визначити господарсько-правові засади функціонування та зробити загальну характеристику ТДВ «Коліймаш»;
- провести аналіз фінансово-економічного стану підприємства;
- дати оцінку ефективності діяльності підприємства ТДВ «Коліймаш»;

- обґрунтувати напрями підвищення ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш»;
 - запропонувати та теоретично обґрунтувати необхідні пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства;
 - визначити економічну ефективність запропонованих заходів.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____
- _____

5. Перелік ілюстративного матеріалу: презентація дипломної роботи.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 2, пункт 2.4	к.е.н., доц. Кузьмінська Н.Л.		
Нормоконтроль	к.е.н., доц. Кривда О.В.		

7. Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Затвердження теми науковим керівником	00.12.2019 р.	
2	I розділ написання д/р	23.01.2020 р.	
3	II розділ написання д/р	05.03.2020 р.	
4	III розділ написання д/р	16.04.2020 р.	
5	Попередній захист дипломної роботи	25.05.2020 р.	
6	Строк подання дипломної роботи на кафедру	04.06.2020 р.	
7	Захист дипломної роботи	15.06.-16.06.2020 р.	

Студент _____

Ігор ЛУНГУЛ

Керівник роботи _____

Олена КРИВДА

РЕФЕРАТ

Дипломна робота на тему: «Економічне обґрунтування напрямів напрям підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», КП, 2020, Київ.

Дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків та рекомендацій, додатків. Робота виконана в обсязі 101 сторінок друкованого тексту, 21 таблиць, 9 рисунків та додатків. Перелік посилань нараховує 51 найменувань.

Мета даної роботи полягає в тому, щоб на основі доступної літератури проаналізувати та з'ясувати основні риси ефективності діяльності підприємства як економічної категорії, його значення на сучасному етапі розвитку національних підприємств, а також провести аналіз показників ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш», надати основні рекомендації щодо покращення процесу діяльності на обраному підприємстві та розрахувати економічну ефективність від запропонованих заходів.

Для аналітичного дослідження та розробки пропозицій в роботі використані методи, такі як: логічний, аналітичний, графічний методи, метод синтезу та порівняння, статистичний та динамічний методи, факторний, відносних показників, метод експертних оцінок, порівняльний системний підхід, класифікації, угруповань, прогнозування, метод економіко-математичного моделювання.

В роботі було проаналізовано показники ефективності діяльності підприємства. Дослідження показали, що для підвищення ефективності діяльності підприємству слід створити виробничу дільницю переробки металобрухту, що значно підвищить прибутковість підприємства та створить нові робочі місця.

Об'єктом дослідження є процес формування ефективної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, практичних та методичних підходів до розробки напрямів зростання ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш».

Ключові слова: ефективність, підприємство, виробнича діяльність, економічна ефективність.

Summary

Diploma Igor Lungul on Economic substantiation of directions of increase of efficiency of activity of TDV "Koliymash" training direction 6.030504 "Enterprise Economics", KPI, 2020, Kyiv.

Diploma consists of an introduction, three chapters, conclusions and recommendations of applications. This work amounting to 101 pages of printed text, contains 9 figures, 21 tables and applications. The list of links includes 51 items.

The purpose of this work consists in that on the basis of accessible literature to analyse and find out the basic lines of efficiency of diyal'noti pidpriemsva as an economic category, his value on the modern stage of development of national enterprises, and also to conduct the analysis of indexes of efficiency of activity TDV "Koliymash", to give basic recommendations in relation to the improvement of process of activity on a select enterprise and to expect economic efficiency from the offered measures.

For analytical research and development of proposals in the work used methods such as: logical, analytical, graphical methods, method of synthesis and comparison, statistical and dynamic methods, factor, relative indicators, the method of expert assessments, comparative systems approach, classification, grouping, forecasting, method of economic and mathematical modeling.

The indicators of efficiency of enterprise activity were analyzed in the work. Research has shown that in order to increase the efficiency of the enterprise, it is necessary to create a production site for scrap metal processing, which will significantly increase the profitability of the enterprise and create new jobs.

The object of research is the process of forming the effective activity of the enterprise.

The subject of the research is a set of theoretical approaches and practical directions of increasing the efficiency of the activity of TDV "Koliymash".

Keywords: efficiency, enterprise, production activity, economic efficiency.

Зміст

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	12
1.1. Сутність ефективності діяльності підприємства та особливості її на сучасному підприємстві.....	12
1.2. Класифікація напрямів підвищення ефективності діяльності промислових підприємств	15
1.3. Вибір та обґрунтування системи показників для оцінки ефективності діяльності.....	23
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «КОЛІЙМАШ»	31
2.1. Організаційно-правова форма і загальний аналіз підприємства	31
2.2. Аналіз економічного стану та показників ефективності діяльності підприємства.	35
2.3. Аналіз фінансово-економічних результатів роботи підприємства.....	44
2.4. Кореляційно-регресійний аналіз ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш»	50
Висновки до розділу 2	56
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «КОЛІЙМАШ»	57
3.1. Економічна сутність проекту створення дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту.....	57
3.2. Розрахунок планових інвестиційних витрат у створення дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту	60
3.3. Визначення планових фінансово-економічних результатів операційної діяльності дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту	64
3.4. Оцінка соціально-економічної ефективності запропонованих заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства	69
Висновки до розділу 3	72
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	75

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах сучасного промислового виробництва проблема правильної оцінки ефективності виробництва і якості роботи підприємств на сучасному етапі розвитку суспільства набуває особливого значення.

Для виконання поставлених перед промисловістю завдань необхідно систематичне порівняння і аналіз витрат і результатів виробництва; відповідність їх суспільним потребам; встановлення найважливіших показників, які характеризують економічну ефективність виробництва і відображають раціональне і економне використання всіх резервів і можливостей виробничих підприємств.

В сучасних умовах підвищення ефективності виробництва підприємства є важливим фактором розвитку економіки підприємства, так як вона відображає вдосконалення управління виробництвом в цілому, результати використання ресурсів і модернізації технічної бази. Розгляду цих проблем присвячена дана дипломна робота.

Підсумком проведеного дослідження стали висновки і пропозиції за основними напрямками розвитку діяльності підприємств машинобудівної промисловості, вирішення назрілих питань, пов'язаних з підвищенням ефективності виробництва продукції на основі модернізації технічної бази.

Ступінь розробки наукової проблеми. Проблеми підвищення ефективності виробництва підприємства розроблялися представниками економічної науки, такими, як Н.К. Топузова [4], А.С. Трофімової [6], Г.В. Шадріної [15], Н.А. Дубровиної [17], Н.А. Рогозіним [37] та ін. Питанням модернізації технічної бази присвячені роботи С.А. Гальченко [13], Р.А. Лушнікова [32], С.А. Михайлова [39] та ін.

Однак багато питань, пов'язаних зі специфікою підвищення ефективності виробництва продукції на машинобудівному підприємстві, все ще залишаються недостатньо опрацьованими. Поки вузьке коло досліджень, узагальнюючих

досвід модернізації технічної бази. Ще менше робіт, що містять обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності виробництва продукції на основі модернізації технічної бази.

Модернізація – це удосконалення, поліпшення, оновлення об'єкта, приведення його у відповідність з новими вимогами і нормами, технічними умовами, показниками якості.

Модернізація як така може бути застосована тільки до виробництва. Виробництво, зрозуміло, може розумітися в менш або більш широкому сенсі. У вузькому, техніко-економічному сенсі, модернізація – це оновлення основних фондів, заміна морально застарілого обладнання на нове, «сучасне». Дане положення буде взято за основу при написанні випускної кваліфікаційної роботи.

Зв'язок роботи з науково-дослідними темами. Дипломну роботу виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри економіки та підприємництва НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» за темою «Сучасні проблеми економіки та управління підприємствами і шляхи їх вирішення (№ ДРН 0116U004579)», у межах якої особисто автором обґрунтовано теоретичні засади дослідження напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства та розроблено методичний підхід для досягнення даних результатів.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є економічне обґрунтування напрямів підвищення економічної ефективності діяльності машинобудівного підприємства ТДВ «Коліймаш».

У процесі дослідження поставлено та вирішено наступні **завдання**:

- 1) розглянуто сутність ефективності діяльності підприємства та її основні характеристики;
- 2) проаналізовано систему основних показників ефективності діяльності підприємства;
- 3) розглянуто методологічні підходи до оцінювання ефективності діяльності підприємств;

- 4) визначено господарсько-правові засади функціонування та загальна характеристика ТДВ «Коліймаш»;
- 5) проведено аналіз фінансово-економічного стану підприємства ТДВ «Коліймаш»;
- 6) здійснена діагностика показників ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш»;
- 7) визначено умови та можливості підвищення ефективності виробництва та обґрунтовано напрями модернізації технічної бази з урахуванням організаційно-економічних особливостей підприємства ТДВ «Коліймаш»;
- 8) запропоновано та теоретично обґрунтовано необхідні пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства;
- 9) визначено економічну ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес формування ефективної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, практичних та методичних підходів до розробки напрямів зростання ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш».

Методи дослідження. Для економічного обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності ТДВ «Коліймаш» було використано ряд методів: логічний, аналітичний, графічний методи, метод синтезу та порівняння, статистичний та динамічний методи, факторний, відносних показників, метод експертних оцінок, порівняльний системний підхід, класифікації, угруповань, прогнозування, метод економіко-математичного моделювання. Велике значення надавалося візуалізації даних у вигляді таблиць.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування:

- 1) методичних підходів до оцінювання ефективності діяльності підприємства;

- 2) системи напрямів підвищення ефективності діяльності на машинобудівних підприємствах;
- 3) економічно обґрунтованих пропозицій щодо організації ділянки по збору та переробці металобрухту (на прикладі ТДВ «Коліймаш»).

Практичне використання одержаних результатів підтверджене Актом впровадження за № 1534.

Апробація. Основні результати наукових досліджень опубліковано у наступних роботах:

1. Kryvda Olena, Lungul Igor. Ways to improve the effectiveness of work of the main funds at the engineering enterprises. Науково-практичний журнал «Регіональна економіка та управління». Ч.1. Вип.1 (27). С.137-140.
2. Кривда О.В., Лунгул О.І. Методи розвитку машинобудівних підприємств. Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції 27 листопада 2019 р. Київ: ІВЦ “Політехніка”, 2019.
3. Кривда О.В., Лунгул О.І. Основні способи підвищення ефективності роботи обладнання на підприємствах машинобудування. Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління : Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції 18-19 квітня 2020 р. Київ: ІВЦ “Політехніка”, 2020.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність ефективності діяльності підприємства та особливості її на сучасному підприємстві

Оцінка ефективності діяльності підприємства допомагає підприємцю визначити межі співвідношення досягнутих компанією результатів і необхідних для цього витрат. На основі цього аналізу вибирається найкращий спосіб збільшення ефективності.

Оцінка ефективності підприємства – це процедура, яка проводиться з метою визначення вартості бізнесу (компанії) або його часткою. До такого заходу вдаються в різних випадках, тому питання про необхідність оцінки ефективності діяльності компанії встає перед її керуючими.

Привабливість бізнесу в світлі фінансового інвестування втрачається в разі, якщо прибуток від його ведення набагато менше в порівнянні з початковими вкладенням, які потрібні були для придбання. У підсумку, оцінка ефективності діяльності передбачає використання даних про реальну вартість майбутніх доходів, які, ймовірно, отримає інвестор і які є ринковою вартістю.

Так як бізнес – це велика система, яка може реалізовуватися на ринку як окремий компонент, цілий комплекс або підсистема, товари є елементами господарської діяльності, а не цілісною сукупністю.

1. Потреба і прибутковість підприємства залежать від різних постійно змінних процесів, яких дуже багато. Вони характерні як для внутрішнього середовища компанії, так і для зовнішньої – наприклад, низькою стабільності національної економіки, яка може перерости в головну причину хиткого положення на ринку. У разі якщо бізнес характеризується як нестійкий, то в майбутньому це призведе до нестабільності в тій чи іншій мірі в конкретній галузі рику. З цієї причини даний фінансовий інструмент повинен перебувати під постійним контролем, регулюватися у відповідність з даними оцінки ефективності діяльності компанії [4].

Метою діяльності будь-якого промислового підприємства є випуск певної продукції (виконання робіт, надання послуг) встановленого обсягу і якості, в певні терміни. Але при встановленні масштабів виробництва слід виходити не тільки з народногосподарських і індивідуальних потреб в даній продукції, але і в необхідності враховувати досягнення максимального рівня її ефективності. Тому оцінювати якість роботи промислового підприємства слід, перш за все, за допомогою визначення економічної ефективності виробленої продукції.

Висока ефективність виробництва є необхідною і вирішальною передумовою систематичного розширеного відтворення.

Ефективність виробництва відноситься до числа ключових категорій ринкової економіки, яка безпосередньо пов'язана з досягненням кінцевої мети розвитку виробництва в цілому і кожного підприємства окремо.

Економічна теорія визначає категорію ефективності як результативність виробничого процесу, виробничої системи або конкретної форми господарювання. У найбільш загальному вигляді економічна ефективність виробництва являє собою кількісне співвідношення двох величин – результатів господарської діяльності та проведених витрат (в будь-якій пропорції). Історично при всіх способах виробництва безвідносно до форм власності виробника цікавить співвідношення між витратами і результатами своєї діяльності.[41]

Підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства – одна з центральних проблем економіки. Для успішного вирішення різноманітних економічних і соціальних завдань немає іншого шляху, крім різкого підвищення ефективності всього суспільного виробництва. Процес формування результатів і ефективності виробництва наведено на рис. 1.1.

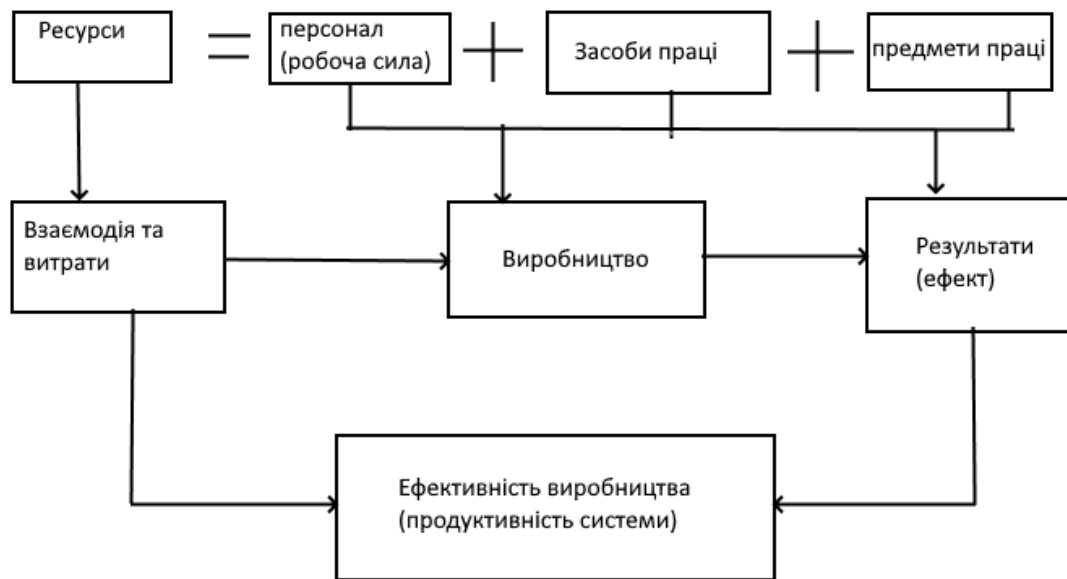

Рисунок 1.1 – Схема формування результатів і ефективності продуктивності виробничо-економічної системи

Джерело: розроблено на основі [5]

Суть проблеми підвищення ефективності виробництва (діяльності) полягає в тому, щоб на кожную одиницю ресурсів (витрат) – трудових, матеріальних і фінансових – досягати максимально можливого збільшення обсягу виробництва (доходу, прибутку). Виходячи з цього, єдиним макроекономічним критерієм ефективності виробництва стає зростання продуктивності суспільної праці. Кількісна визначеність і зміст критерію відображаються в конкретних показниках ефективності виробничо-господарської та іншої діяльності суб'єктів господарювання. Формуючи систему показників ефективності діяльності суб'єктів господарювання, доцільно дотримуватися певних принципів, а саме:

- забезпечення органічного взаємозв'язку критерію і системи конкретних показників ефективності діяльності;
- відображення ефективності використання всіх видів використаних ресурсів;
- можливості застосування показників ефективності в управлінні різними ланками виробництва на підприємстві (діяльності в організації);

- виконання провідними показниками стимулюючої функції в процесі використання наявних резервів зростання ефективності виробництва [5].

1.2. Класифікація напрямів підвищення ефективності діяльності промислових підприємств

Для підвищення техніко-економічного рівня виробництва з метою збільшення ринкового потенціалу і підвищення конкурентоспроможності на підприємствах ведеться робота щодо розробки та здійснення технічних і організаційних заходів. Ці заходи спрямовані на поліпшення ключових економічних показників. До основних напрямів поліпшення цих показників можна віднести.

1. Підвищення ефективності використання коштів праці. Реалізація цього напрямку поліпшення показників діяльності підприємства забезпечується підвищенням часу роботи обладнання і скороченням втрат часу роботи обладнання; підвищенням режимів роботи обладнання; застосуванням методів багато верстатного обслуговування; раціоналізацією використання енергетичних ресурсів; раціоналізацією використання виробничих площ.

2. Підвищення ефективності використання предметів праці. Досягається за рахунок зниження технологічних норм витрат матеріалів, запасних частин, зниження заділів за рахунок скорочення тривалості виробничого циклу; зниження величини виробничих запасів; зниження цін закупівлі шляхом пошуку нових постачальників; впровадження прогресивних технологічних процесів, заміни та комбінування застосовуваних матеріалів; зміни способів обробки; поліпшення методів контролю. Результативність цих заходів виражається в зниженні витрат матеріалів, комплектуючих виробів, енергоресурсів на одиницю продукції

3. Підвищення ефективності використання трудових ресурсів. З цією метою здійснюється раціоналізація організації трудових процесів, організації робочих місць; створюються сприятливі умови праці та відпочинку;

впроваджуються засоби механізації і здійснюється автоматизація праці; ведеться робота по вдосконаленню нормування праці і підвищенню кваліфікації робітників. Заходи щодо вдосконалення використання трудових ресурсів впливають на підвищення продуктивності праці за рахунок зниження внутрішніх втрат робочого часу, підвищення коефіцієнта виконання норм. Результатом даного напрямку є зниження витрат на оплату праці виробничих робітників за рахунок зменшення трудомісткості продукції, зменшення частки умовно-постійних витрат в собівартості за рахунок збільшення обсягу випуску продукції.

4. Доскональність систем оплати праці і преміювання працівників. Результативність заходів щодо вдосконалення оплати праці проявляється в зниженні витрат на оплату праці, охорону праці та технічну безпеку, в збільшенні випуску продукції і поліпшення її якості.

5. Доскональність управління: удосконалення інформаційних потоків; вдосконалення перевірки виконання робіт; періодична атестація працівників.

Перелічені напрямки поліпшення показників діяльності підприємства не вичерпують всіх сучасних можливостей підприємств.[42]

Шляхи підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності - це комплекс конкретних заходів щодо зростання ефективності виробництва в заданих напрямках. У тих випадках, коли підвищення якості продукції, впровадження нової техніки, передового досвіду, технічне переозброєння і реконструкція, впровадження нового господарського механізму впливають на кінцеві результати роботи підприємств, слід як при плануванні, оцінці і стимулюванні діяльності трудових колективів, так і при економічному аналізі повністю виявити і врахувати весь ефект, отриманий за рахунок таких чинників.

При обґрунтуванні та аналізі всіх показників економічної ефективності враховуються фактори підвищення ефективності виробництва за основними напрямками розвитку і вдосконалення виробництва. Ці напрямки охоплюють комплекси технічних, організаційних і соціально-економічних заходів, на

основі яких досягається економія живої праці, витрат і ресурсів, підвищення якості та конкурентоспроможності продукції. Найважливішими факторами підвищення ефективності виробництва тут виступають:

- прискорення науково-технічного прогресу, підвищення технічного рівня виробництва, виробленої і освоєваної продукції (підвищення її якості), інноваційна політика;

- структурна перебудова економіки, її орієнтація на виробництво товарів народного споживання, конверсія оборонних підприємств і галузей, вдосконалення відтворювальної структури капітальних вкладень (пріоритет реконструкції і технічного переозброєння діючих підприємств), прискорений розвиток наукомістких, високотехнологічних галузей;

- вдосконалення розвитку диверсифікації, спеціалізації і кооперування, комбінування і територіальної організації виробництва, вдосконалення організації виробництва і праці на підприємствах і в об'єднаннях;

- роздержавлення і приватизація економіки, вдосконалення державного регулювання, господарського розрахунку і системи мотивації до праці;

- посилення соціально-психологічних факторів, активізація людського фактора на основі демократизації і децентралізації управління, підвищення відповідальності та творчої ініціативи працівників, всебічного розвитку особистості, посилення соціальної спрямованості в розвитку виробництва (підвищення загальноосвітнього і професійного рівня працівників, поліпшення умов праці і техніки безпеки, підвищення культури виробництва, поліпшення екології) .[30]

Серед усіх факторів підвищення ефективності та посилення інтенсифікації виробництва вирішальне місце належить роздержавлення і приватизації економіки, науково-технічного прогресу та активізації людської діяльності, посилення особистісного фактора (комунікації, співпраця, координація, прихильність справі), підвищенню ролі людей у виробничому процесі. Всі інші фактори знаходяться у взаємозалежності від цих вирішальних чинників.

Залежно від місця і сфери реалізації шляхи підвищення ефективності поділяються на загальнонаціональні (державні), галузеві, територіальні та внутрішньовиробничі. В економічній науці країн з розвиненими ринковими відносинами ці шляхи поділяються на дві групи: внутрішньовиробничі і зовнішні або фактори, що впливають на зміну прибутку і контрольовані з боку фірми і неконтрольовані фактори, до яких фірма може тільки налаштуватися.

Друга група чинників – це конкретні ринкові умови, ціни на продукцію, сировину, матеріали, енергію, курси валют, банківський відсоток, система держзамовлень, оподаткування, пільги по податках та інше.

Найбільш різноманітна група внутрішньовиробничих чинників в масштабі підприємства, об'єднання, фірми. Їх кількість і зміст специфічні для кожного підприємства залежно від його спеціалізації, структури, часу функціонування, поточних і перспективних завдань. Вони не можуть бути уніфіковані і єдині для всіх підприємств.

Кількісна оцінка внутрішньовиробничих чинників дається в плані технічного і організаційного вдосконалення виробництва - зниження трудомісткості і зростання продуктивності праці, зменшення матеріалоємності та економія матеріальних ресурсів, економія від зниження витрат виробництва і приріст прибутку і рентабельності, приріст виробничих потужностей і випуску продукції, економічний ефект від реалізації заходів, а також конкретні розміри капітальних витрат і терміни реалізації заходів.

Найважливішим попередньою умовою створення цілісного та ефективного господарського механізму, адаптації підприємств до умов регульованого ринку є подальша розробка комплексу теоретичних і методичних питань у плануванні та обліку. У зв'язку з цим виникає необхідність конкретизації напрямків дії та використання головних внутрішніх і зовнішніх чинників підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Технологія. Технологічні нововведення, особливо сучасні форми автоматизації та інформаційних технологій, справляють найістотніший вплив

на рівень і динаміку ефективності виробництва продукції (надання послуг). За принципом ланцюгової реакції вони викликають суттєві (нерідко докорінні) зміни в технічному рівні і продуктивності технологічного устаткування, методах і формах організації трудових процесів, підготовці і кваліфікації кадрів тощо.

Устаткування належить провідне місце в програмі підвищення ефективності, перш за все виробничої, а також іншої діяльності суб'єктів господарювання. Продуктивність діючого устаткування залежить не тільки від його технічного рівня, а й від належної організації ремонтно-технічного обслуговування, оптимальних строків експлуатації, змінності роботи, завантаження в часі тощо.

Матеріали і енергія позитивно впливають на рівень ефективності діяльності, якщо розв'язуються проблеми ресурсозбереження, зниження матеріаломісткості та енергоємності продукції (послуг), раціоналізується управління запасами матеріальних ресурсів і джерелами постачання.

Вироби. Самі продукти праці, їхня якість і зовнішній вигляд (дизайн) також є важливими чинниками ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Рівень останнього повинен відповідати корисної вартості, тобто ціни, яку покупець готовий заплатити за виріб відповідної якості. Однак для досягнення високої ефективності господарювання самої тільки корисності товару недостатньо. Пропоновані підприємством (організацією) для реалізації продукти праці мають з'явитися на ринку в потрібному місці, в потрібний час і за добре обдуманого ціною. У зв'язку з цим суб'єкт діяльності повинен стежити за тим, щоб не виникало будь-яких організаційних та економічних перешкод між виробництвом продукції (наданням послуг) та окремими стадіями маркетингових досліджень.

Працівники. Основним джерелом і визначальним чинником зростання ефективності діяльності є працівники – керівники, менеджери, фахівці, робітники. Ділові якості працівників, підвищення продуктивності їхньої праці багато в чому обумовлюються дієвим мотиваційним механізмом на

підприємстві (в організації), підтримкою сприятливого соціального мікроклімату в трудовому колективі.

Організація і системи. Єдність трудового колективу, раціональне делегування відповідальності, належні норми керування характеризують добру організацію діяльності підприємства (установи), що забезпечує необхідну спеціалізацію та координацію управлінських процесів, а, отже, вищий рівень ефективності (продуктивності) будь-якої складної виробничо-господарської системи.

Методи роботи. При переважанні трудомістких процесів досконаліші методи роботи стають достатньо перспективними для забезпечення зростання ефективності діяльності підприємства (організації). Постійне вдосконалення методів праці передбачає систематичний аналіз стану робочих місць та їхню атестацію, підвищення кваліфікації кадрів, узагальнення та використання нагромадженого на інших підприємствах (фірмах) позитивного досвіду.

Стиль управління, який з'єднує професійну компетентність, діловитість і високу етику взаємовідносин між людьми, практично впливає на всі напрямки діяльності підприємства (організації). Від нього залежить, якою мірою будуть враховуватися зовнішні чинники зростання ефективності діяльності на підприємстві (в організації).

Інфраструктура. Важливою передумовою зростання ефективності діяльності підприємств (організацій) є достатній рівень розвитку мережі різноманітних інституцій ринкової та виробничо-господарської інфраструктури. В даний час всі підприємницькі структури користуються послугами інноваційних фондів і комерційних банків, бірж (товарно-сировинних, фондових, праці) та інших інститутів ринкової інфраструктури. Безпосередній вплив на результативність діяльності підприємств (організацій) надає належний розвиток виробничої інфраструктури (комунікацій, спеціалізованих інформаційних систем, транспорту, торгівлі тощо). Вирішальне значення для ефективного розвитку всіх структурних елементів економіки має наявність широкої мережі установ соціальної інфраструктури.[47]

Структурні зміни в суспільстві також впливають на показники ефективності на різних рівнях господарювання. Найважливішими є структурні зміни економічного та соціального характеру. Головні з них відбуваються в таких сферах: технології, наукових дослідженнях і розробках, супроводжувані революційними проривами в багатьох галузях знань (пропорція імпортованих та вітчизняних технологій); склад і технічний рівень основних фондів (основного капіталу); моделі зайнятості населення в різних виробничих і невиробничих галузях; склад персоналу за ознаками статі, освіти і т.д.

Впровадження досягнень сучасного науково-технічного прогресу і, в першу чергу, безвідходних, маловідходних, ресурсозберігаючих технологій і техніки для їх здійснення. Це збільшує вихід продукції з того ж обсягу переробленої сировини, а значить і фондівіддачу. Заміна чинного застарілого обладнання на нове, більш продуктивне і економічне. При нормально функціонуючій економіці за умовами агрегатної концентрації з подвоєнням потужності машин ціна зростає лише в півтора рази.

Найважливішим фактором підвищення ефективності суспільного виробництва, забезпечення високої його ефективності був і залишається науково-технічний прогрес. До останнього часу НТП відбувався еволюційно. Перевага віддавалася вдосконалення вже існуючих технологій, часткової модернізації машин і устаткування. Такі заходи давали певну, але незначну віддачу. Недостатньо були стимули розробки та впровадження заходів з нової техніки. У сучасних умовах формування ринкових відносин потрібні революційні, якісні зміни, перехід до принципово нових технологій, до техніки наступних поколінь - докорінне переозброєння всіх галузей народного господарства на основі новітніх досягнень науки і техніки. Найважливіші напрямки НТП:

- широке освоєння прогресивних технологій;
- автоматизація виробництва;
- створення використання нових видів матеріалів.

В умовах переходу до ринкової економіки, її початкового етапу дуже важливі заходи науково-технічного характеру. Колективи підприємств, їх керівники головну увагу приділяють матеріального стимулювання праці. Велика частина прибутку після сплати податків направляється до фонду споживання. Такий стан ненормально. Очевидно, у міру розвитку ринкових відносин підприємства почнуть приділяти належну увагу розвитку виробництва на перспективу і будуть направляти необхідні кошти на нову техніку, оновлення виробництва, на освоєння та випуск нової продукції.

Недостатньо стимулювалися розробка і впровадження заходів з нової техніки. У сучасних умовах формування ринкових відносин потрібні революційні, якісні зміни, перехід до принципово нових технологій, техніки наступних поколінь, необхідно корінне переозброєння підприємства на основі новітніх досягнень науки і техніки.

Проблема фінансування науково-технічного прогресу, переозброєння підприємств галузі, впровадження нових сучасних конкурентоспроможних технологій, комплексної механізації і автоматизації виробничого процесу і управління, використання прогресивних форм організації виробництва і праці, всього того, що з'являється в цілях підвищення конкурентоспроможності та є найактуальнішим, важливим і просто необхідним. На сучасному етапі економіки найбільш дефіцитним ресурсом є фінанси. Фінансових ресурсів недостатньо на будь-якому рівні національної економіки. Тому проблему фінансування науково-технічного прогресу в галузі треба вирішувати багатопланово і багатоканальний.[23]

В цілому в економіці загальновідомі джерела фінансування науково-технічного прогресу в рамках розвитку її галузей, однак проблема полягає в їх реальності - можливості, привабливості для зовнішніх інвесторів, гарантії та ін.

Джерелами фінансування науково-технічного прогресу промислового виробництва є наступні:

- власні кошти підприємств і, перш за все прибуток, що залишається в їх розпорядженні;

- кошти вищеперераховані організацій (для державних і муніципальних унітарних підприємств), асоціацій, концернів, фінансово-промислових груп (для акціонерних, корпоративних підприємств, господарських товариств);

- вітчизняні інвестори;

- зарубіжні інвестори.

В даний час підприємства багатьох галузей промисловості знаходяться у фінансовій скруті. Тому фінансування науково-технічного прогресу з власних коштів обмежена. Однак підприємства в ряді галузей промисловості функціонують рентабельністю. Мистецтво при використанні прибутку, що залишається в їх розпорядженні, полягає в оптимальному їх розподілі на накопичення і споживання. Як би не було важко, рентабельні підприємства промисловості повинні в першу чергу направляти прибуток та інші фінансові кошти на технічне переозброєння, інноваційну діяльність та інші актуальні напрями науково-технічного прогресу. З подоланням сформованих труднощів у вітчизняній промисловості, подальшим динамічним розвитком її підприємства промисловості будуть надходити саме таким чином.

З економічної точки зору інвестиції в науково-технічний прогрес взагалі привабливі. Все, що вкладається в науково-технічний прогрес, як правило, повертається в кілька разів швидше, ніж в інші сфери.

Лише вміле використання всієї системи перелічених чинників може забезпечити відповідні темпи зростання ефективності виробничо-господарської діяльності [12].

1.3. Вибір та обґрунтування системи показників для оцінки ефективності діяльності

Модернізація технічної бази як фактор підвищення ефективності виробництва

Модернізації технічної бази підприємства є досить актуальною на сьогоднішній день, так як в сучасних економічних умовах розвиток

підприємства нездійснено без глибокої технологічної та методологічної модернізації.

Матеріально-технічна база – всі засоби виробництва, матеріальні і речові, які потрібні для виробництва в організації. Іншими словами, матеріально-технічна база підприємства це, перш за все, сукупність основних і оборотних коштів.

До матеріально-технічної бази також належить продукція підприємства. Її оцінюють за такими показниками: швидкість виробництва, якість, надійність, відповідність стандартам.

Один з компонентів технічної бази підприємства – це виробничо-технічна база, що включає в себе всі основні інструменти, що вимагаються для процесу безперервного виробництва та безперебійної роботи організації. По суті, вона являє собою сукупність обладнання, транспортних засобів, площ, і інших матеріальних ресурсів, які потрібні для процесу виробництва.

Формування матеріально-технічної бази схильне до дії деяких факторів:

- особливості галузі;
- розміри виробництв;
- тип товару, що випускається або послуги;
- методики організації виробничого процесу;
- рівень кооперування;
- спеціалізація, як засобів виробництва, так і співробітників.

Для оцінки бази підприємства використовують комплексний підхід, який дозволяє оцінити всі тактико-економічні показники.

1. З точки зору Н.А. Мансурова, матеріально-технічна база постійно знаходиться в процесі розвитку: вводяться технологічні рішення, закуповується нове обладнання. На стан бази впливає безліч факторів: передбачуваний термін служби обладнання, рівень автоматизації виробництва, плани реконструкції та модернізації, фінансування технологічних фондів [15].

Головним завданням промислових підприємств на сучасному етапі є модернізація виробництва, яка дозволяє підвищити ефективність виробництва і конкурентоспроможність продукції, так як модернізація в даний час є необхідністю, що дозволяє зберігати лідируючі позиції в певній галузі в умовах постійної конкуренції.

На думку Х. Шіренбек – модернізація виробництва є найважливішою умовою розвитку підприємства за рахунок підвищення ефективності його роботи.

Як вважають багато авторів - Модернізація являє собою комплекс вузькопрофільних процедур, що передбачає проектування потужностей і подальше виготовлення наукоємного обладнання, впровадження на підприємство автоматизованих систем і навчання персоналу.

На наш погляд, найкращим є трактування А.С. Мамедова, де модернізація – це комплекс заходів щодо підвищення техніко-економічних показників основних засобів на основі інноваційних рішень. Такі заходи передбачають в свою чергу підвищення рівня автоматизації виробництва, заміну застарілого і зношеного обладнання на нове і більш продуктивне. До модернізації виробництва відносять всі види робіт, які модифікують технологічний процес, підвищують навантаження на устаткування.

Метою модернізації є підвищення виробничої ефективності технологічного обладнання, що дозволяє скоротити трудомісткість процесів, цикл виготовлення продукції, оптимізувати чисельність операційного персоналу, скоротити втрати і собівартість кінцевої продукції.

Також І.А. Кінаш виділяє найважливіші завдання, вирішення яких спрямовані на модернізацію виробництва:

- нарощення виробничих потужностей організації;
- перехід на технології, що зберігають енергію;
- збереження і модернізація вже існуючого виробництва;
- проведення автоматизації виробництва;
- введення сучасних виробничих процесів;

- вибір найкращого варіанту оптимізація витрат;
- підвищення контролю якості продукції;
- зниження техногенного навантаження з досягненням вимог норм впливу на навколишнє середовище;
- скорочення виробничого травматизму, підвищення умов праці та відпочинку.

Різниця ремонту, на думку Ю.Д. Сібікіна, від модернізації полягає в тому, що ремонт позначає характер робіт в заміні зламаною деталі на таку ж нову. Але якщо замість точно такий же деталі ви встановите деталь з першокласними характеристиками, які підвищать техніко-економічні показники – вже буде розглядатися як модернізація. Тому питання про різницю ремонту від модернізації виникає досить часто. І він вкрай значний.

Ремонтні роботи вважаються вигіднішими, адже витрати на нього можна списати в один прийом. Тоді як при модернізації їх доведеться списувати на протязі певного терміну через амортизацію, в першу чергу, завищити на суму цих витрат первісну вартість основних засобів.

З точки зору О.А. Чередниченко, сенсом ремонтних робіт є реконструкція виправлення основних засобів, щоб не було простоїв, підтримка початкових техніко-економічних характеристик основних засобів.

Задум модернізації являє собою новаторство об'єкта, яке підштовхує його відповідності з новими вимогами і нормами, технічними умовами, показниками якості, зміна принципів і підходів в організації та управлінні виробництвом.

Таким чином, на думку Н.А. Омарова, ймовірні ефекти від модернізації можуть бути розбиті на дві складові частини:

- ефект від заміни технологічного обладнання. Зміна обладнання на промислових підприємствах насамперед здійснюється з метою стиснення часу виготовлення продукції, економії витрат на сировину і електроенергії, вивільнення персоналу і виробничих площ;

- ефект від зміни принципів і підходів в організації та управлінні виробництвом. Для досягнення відчутних ефектів модернізація повинна супроводжуватися впровадженням сучасних принципів і підходів.

В даний час систему господарської діяльності визначають чинники розвитку, в числі яких знаходяться:

- системна техніка нового типу;
- новітні технології;
- новітня організація праці та виробництва;
- сучасна мотиваційна система;
- підприємництво.

Доцільно доповнити новітні стратегії модернізації промислових підприємств найсучаснішими характеристиками і розглянути даний процес як соціо-еколого-економічну форму господарської діяльності. При якій забезпечується резервація і приріст досягнутого рівня її стану на певному часовому проміжку, забезпеченого нарощуванням ефективності використання фінансово-економічних, високоінтелектуальних, інноваційних та природних ресурсів підприємства в управлінських і технологічних процесах.

До модернізації відноситься комплекс заходів, спрямованих на підвищення технічного рівня виробництва.[28]

При розробці концепції нового виробництва, нової технології або її часткового вдосконалення повинні вирішуватися завдання при яких необхідно виконувати оптимізацію переміщення і запасів в забезпеченні виробництва, мінімізувати тривалість виробничого циклу, скорочувати втрати і простої, модернізувати весь технологічний ланцюжок виробничого циклу.

До модернізації відноситься комплекс заходів, спрямованих на підвищення технічного рівня виробництва за рахунок введення більш досконалої техніки, технології та організації робіт.

Модернізація представляє собою комплексне, часткове або ж повне оновлення систем або оснащення на підприємстві. Даний процес тягне за собою цілий ряд заходів, серед яких більшу частину займає ретельний аналіз і збір

інформації. Як зазначає В.В. Круглов аналіз стосується як стану самого виробництва, так і вивчення пропозицій з боку постачальників устаткування і послуг.

На думку ряду авторів, в тому числі Г.Ф. Мінгалеева, С.А. Нікітіна, Н.А. Омарова, модернізація промислових підприємств є найважливішим важелем фінансового оздоровлення підприємства і має певні переваги:

- більш економно витратити матеріальні, фінансові, трудові та інші ресурси на одиницю введеної або нарощуваною виробничої потужності;
- динамізувати процес впровадження введеної на зміну колишньої;
- ефективна технологічна структура капітальних вкладень;
- незначний рівень ризику;
- підвищення технічний рівень.

В даний час склалася ситуація, при якій не завжди керівники підприємств мають намір вкладати величезні фінансові кошти в оновлення парку технологічного обладнання, при цьому відкладають вирішення екологічних завдань.

При розробці концепції нового виробництва (або реконструкції існуючого), технології або його часткового вдосконалення, поряд з рішенням техніко-технологічних завдань, на думку С.Х. Ісмагілова повинні виконуватися оптимізація переміщення і запасів в постачанні виробництва, мінімізація тривалості виробничого циклу, мінімізація втрат і простоїв, модернізація всьому технологічному ланцюжку виробничого циклу. Комплекс заходів щодо створення і впровадження передової техніки спрямовані на підвищення ефективності.

2. Модернізація – це безперервний інноваційний процес, спрямований на підвищення ефективності рівня виробництва і поліпшення техніко-економічних показників роботи підприємства, шляхом здійснення комплексу заходів щодо створення і впровадження передової техніки та інноваційних технологій, автоматизації виробництва, а також удосконалення організаційної

та виробничої структури, має кінцеву мету нарощування конкурентних переваг та підвищення ефективності роботи підприємства [20].

Для економного споживання матеріально-технічних ресурсів, як вважає Г.Ф. Мінгалеєв, необхідно вести серйозний контроль їх витрат по кожному підрозділу підприємства. Організаціям, які володіють низькою рентабельністю виробництва відповідно, браком коштів для оновлення техніки, доводиться користуватися засобами праці з наднормативним строком служби. У зв'язку з цим, підприємствам необхідно оновлювати парк техніки, займаючись пошуком найбільш сприятливих умов її придбання.

Вивчення та впровадження заходів з ресурсозбереження має здійснюватися на основі постійного аналізу собівартості виробництва продукції, в тому числі і витрати ресурсів. Впровадження і застосування технічних, технологічних ресурсозберігаючих заходів дозволяє істотно мінімізувати витрати ресурсів, і як наслідок, підвищити економічну ефективність використання виробничого потенціалу підприємства в цілому.

Таким чином, вивчивши теоретичні аспекти підвищення ефективності виробництва через напрямки і елементи модернізації, необхідно провести аналіз діяльності підприємства на предмет можливості проведення заходів технічної бази.

Висновки до розділу 1

Отже, у першому розділі висвітлено теоретичні відомості організації підвищення ефективності на підприємстві. Підводячи підсумок по першому розділу можна зробити висновок, що підвищення ефективності підприємства є необхідною і вирішальною передумовою систематичного розширеного відтворення, також ефективність виробництва відноситься до числа ключових категорій ринкової економіки, яка безпосередньо пов'язана з досягненням кінцевої мети розвитку виробництва в цілому і кожного підприємства окремо.

Визначено, що згідно з основними напрямками підвищення ефективності підприємства розробляється така стратегія. Розглянуто п'ять напрямів

підвищення ефективності підприємства: підвищення ефективності використання коштів праці, підвищення ефективності використання предметів праці, підвищення ефективності використання трудових ресурсів, досконалість систем оплати праці і преміювання працівників, досконалість управління . Також можна зробити висновок, що підвищення ефективності діяльності підприємства надає економічному суб'єкту додаткові конкурентні переваги в частині підвищення якості і досягнення максимальних результатів в інтересах суспільства при мінімально можливих витратах, а також досягається якісне і повне доведення до кінцевого споживача всієї гами своєї продукції з мінімальними витратами і в оптимальні терміни.

Доцільно доповнити новітні стратегії модернізації промислових підприємств найсучаснішими характеристиками і розглянути даний процес як соціо-еколого-економічну форму господарської діяльності. При якій забезпечується резервація і приріст досягнутого рівня її стану на певному часовому проміжку, забезпеченого нарощуванням ефективності використання фінансово-економічних, високоінтелектуальних, інноваційних та природних ресурсів підприємства в управлінських і технологічних процесах.

До модернізації відноситься комплекс заходів, спрямованих на підвищення технічного рівня виробництва.

При розробці концепції нового виробництва, нової технології або її часткового вдосконалення повинні вирішуватися завдання при яких необхідно виконувати оптимізацію переміщення і запасів в забезпеченні виробництва, мінімізувати тривалість виробничого циклу, скорочувати втрати і простої, модернізувати весь технологічний ланцюжок виробничого циклу.

Таким чином, вивчивши теоретичні аспекти підвищення ефективності виробництва через напрямки і елементи модернізації, необхідно провести аналіз діяльності підприємства на предмет можливості проведення заходів технічної бази.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «КОЛІЙМАШ»

2.1. Організаційно-правова форма і загальний аналіз підприємства

Товариство з додатковою відповідальністю «Коліймаш» створене шляхом роздержавлення та приватизації майна державного підприємства «Кіровоградський завод колійних машин» на основі випуску акцій на всю суму приватизаційного фонду акціонерного товариства згідно наказу №318 від 25.02.1997 р. РВ ФДМУ по Кіровоградській області та зареєстровано Реєстраційною Палатою виконкому Кіровоградської міської Ради народних депутатів 28.02.1997 р. за реєстраційним номером 00643-АТ-1.

Наказом за №1 по товариству з додатковою відповідальністю «Машинобудівний завод Коліймаш» від 05.10 2011 р. згідно рішення зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства «Коліймаш» (протокол №2 від 16.07.2011 р.) змінена організаційно-правова форма підприємства з відкритого акціонерного товариства «Коліймаш» на товариство з додатковою відповідальністю «Коліймаш».

Товариством з додатковою відповідальністю є господарське товариство, статутний капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном, а в разі його недостатності учасники цього товариства несуть додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими документами однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників [6].

Основні положення, що характеризують товариство з додатковою відповідальністю:

1) створюється статутний капітал (у Законі "Про господарські товариства" використовується назва "Сукупний капітал");

2) додаткова (субсидіарна) відповідальність учасників по зобов'язаннях товариства своїм майном в розмірі, який встановлюється статутом товариства і є однаково кратним для всіх учасників до вартості внесеного кожним

учасником внеску. Граничний розмір відповідальності передбачається в засновницьких документах;

3) найменування товариства повинне містити:

- найменування товариства;
- слова "товариства з додатковою відповідальністю";

4) застосовуються положення про товариство з обмеженою відповідальністю, якщо інше не встановлене статутом і законом.

Єдиною і суттєвою особливою характеристикою товариства є додаткова відповідальність його учасників, тобто останні відповідають за зобов'язаннями товариства своїми внесками до статутного фонду, а при їх нестачі – додатково власним майном в однаковому (пропорційному внеску кожного учасника) розмірі для всіх учасників.

Переваги ТДВ:

- Наявність додаткової відповідальності підвищує довіру кредиторів;
- можливість швидкого акумулювання значних коштів;
- може бути створене однією особою;
- немає обмежень на види діяльності, якщо вони дозволені законодавством, обрати можна будь-який із них (однак може знадобитися ліцензія);

- необмежена кількість учасників;
- можливо обрати будь-яку назву для підприємства;
- зареєструвати ТДВ може хто завгодно: юридична або фізична особа, громадянин України або інших держав.

Недоліки ТДВ:

- у разі визнання банкрутом одного з учасників його відповідальність розподіляється між іншими учасниками товариства пропорційно їхнім часткам в статутному капіталі товариства;
- рішення в ТДО приймаються тільки одногolosно;
- частка члена ТДО не може бути продана, передана у спадок;

- функціонування товариства припиняється у разі смерті чи виходу 1 з партнерів [7].

Основним документом, який впорядковує діяльність підприємства, є Статут. Нова редакція Статуту ТДВ «Коліймаш» була затверджена зборами учасників, які відбулися 27.05.2019 р.

Форма власності ТДВ «Коліймаш» колективна. Власниками товариства є фізичні та юридичні особи загальною кількістю 23 особи.

Структура управління ТДВ «Коліймаш» (рис. 2.1) носить прямий характер. Вищим органом товариства є збори учасників. Очолює товариство директор.

Директору підпорядковуються:

- заступник директора;
- головний бухгалтер.

Штатний розпис працівників ТДВ «Коліймаш» наведений у табл. 2.1.

Організаційна структура управління на 31.12.2019 р. представлена на рис. 2.1.

На підприємстві розроблені посадові інструкції для всіх працівників підприємства, як для керівної ланки, так і для всіх професій. В своїй роботі підприємство керується положеннями посадових інструкцій.

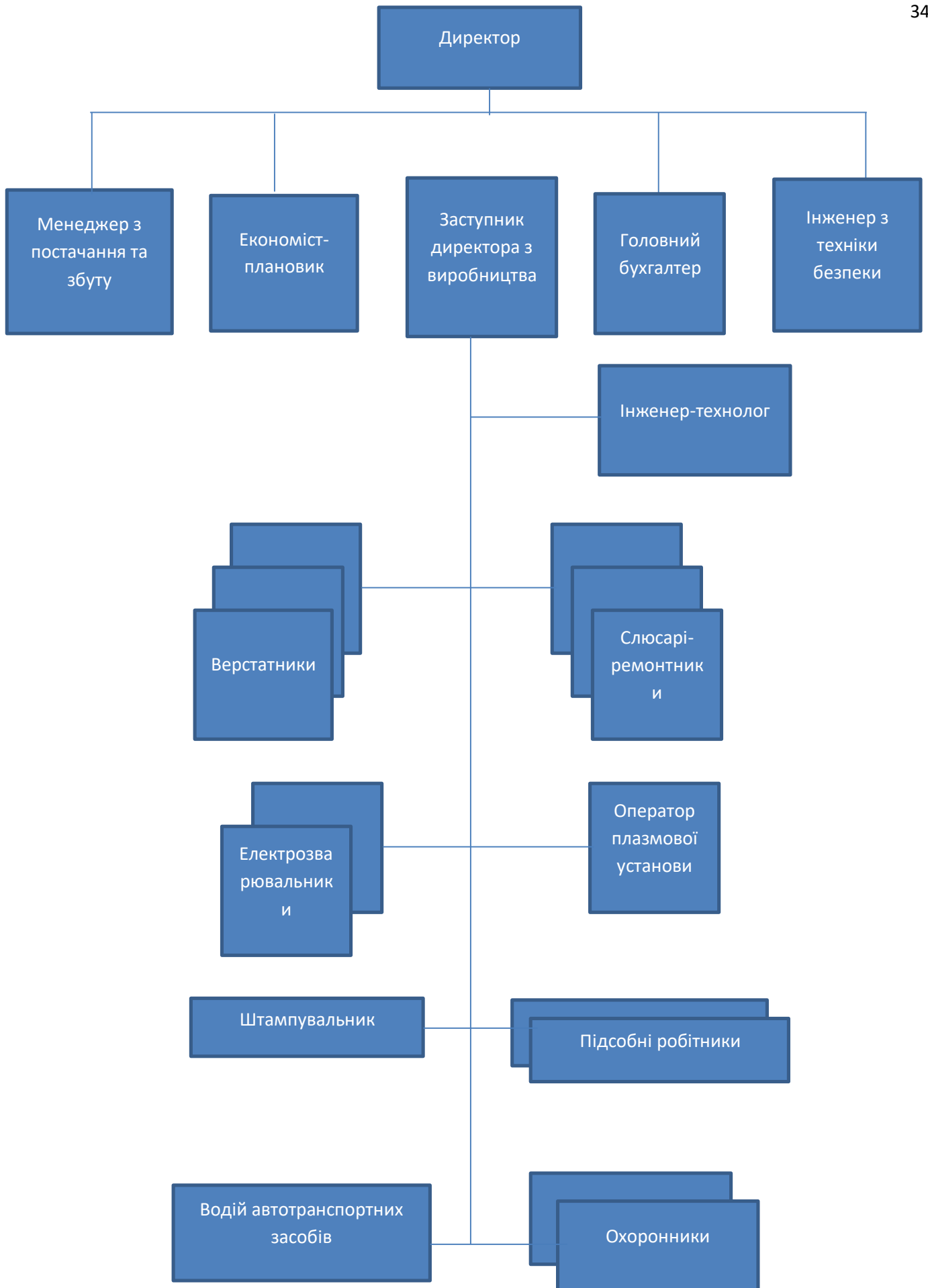

Рисунок 2.1 – Організаційна структура управління ТДВ «Коліймаш»

Таблиця 2.1 – Штатний розпис ТДВ «Коліймаш» (на 31.12.2019 р.)

Категорії персоналу, посади, професії	Код по класифікатору професій ДК 003.2010	Кількість штатних одиниць	Посадовий оклад, грн	Надбавки та доплати, %	Річний фонд заробітної плати, тис. грн
1	2	3	4	5	6
Управлінський персонал					
1. Директор	1210	1	16500	-	198
2. Заступник директора з виробництва	1210	2	15000	-	180
3. Головний бухгалтер	1231	1	15000	-	180
4. Економіст-плановик	2441	1	12000	-	144
5. Інженер з техніки безпеки	3423	1	12000	-	144
6. Менеджер з постачання та збуту	2443	1	12500	-	150
7. Інженер-технолог	2149	1	13000	-	156
Робітники					
8. Слюсар-ремонтник	7233	3	12500	-	450
9. Верстатник	8211	3	12000	20	432
10. Електрозварювальник	7212	2	11000	15	264
11. Оператор плазмової установки	8121	2	12000	15	288
12. Штампувальник	7223	1	12000	-	144
13. Підсобний робітник	9322	2	9000	-	216
14. Водій автотранспортних засобів	8322	1	11500	-	138
15. Охоронник	5169	2	8500	-	204
Разом		23			3108

Джерело: організаційно-правова документація підприємства

2.2. Аналіз економічного стану та показників ефективності діяльності підприємства

2.2.1. Характеристика основних засобів ТДВ «Коліймаш»

Підприємство ТДВ «Коліймаш» було створене для функціонування у сфері залізничного транспорту країни, про що свідчить його назва. Поступово в умовах зменшення замовлень від «Укрзалізниці» підприємство почало знаходити вільні ніші в інших сферах виробничо-господарської діяльності і, в першу чергу, в аграрному бізнесі. Виходячи з необхідності кардинальної

переорієнтації виробничої діяльності, основні засоби підприємства суттєво змінилися. Заміна технологічного обладнання відбувалася за умов хронічної нестачі вільних грошових коштів, тому зараз загальне спрацювання (зношення) окремих видів технологічного обладнання сягає 80-100%. Різноманітність продукції та послуг виробничого характеру призводить до низького рівня завантаженості окремих різновидів обладнання, яке використовується епізодично.

Ефективність діяльності підприємства визначається за показниками, що будуть наведені нижче. Для аналізу організації виробництва і праці, рівня техніки, якості продукції, використання основних і оборотних фондів, трудових ресурсів на ТДВ «Коліймаш» використаємо основні техніко-економічні показники, а саме: валовий прибуток, собівартість реалізованої продукції, фондоддача, фондомісткість, рентабельність продукції. Дані, за якими здійснені обрахунки, взяті з балансу підприємства за поточний період [12].

Відомість основних засобів ТДВ «Коліймаш» наведена в табл. 2.2.

Терміни та умови користування основними засобами (за основними групами):

Будівлі та споруди 10-75 років;

Машини та обладнання 2-25 років;

Транспортні засоби 5-10 років.

Зміни у вартості основних засобів зумовлені нарахуванням зносу, капітальними інвестиціями у рамках модернізації виробництва та нові основні засоби. Ліквідаційна вартість та строки експлуатації активів переглядаються і, за необхідності, коригуються на кожну дату звіту про фінансовий стан. Балансова вартість активу негайно списується до вартості відшкодування активу, якщо балансова вартість цього активу перевищує очікувану вартість його відшкодування.

Таблиця 2.2. – Основні засоби ТДВ «Коліймаш»

Найменування основних засобів	Інвентарний номер	Кількість	Балансова вартість на 31.12.2019 р.	Введено в дію
1	2	3	4	5
Будівлі та споруди				
1. Закритий склад	01	1	49226,32	12.1991
2. Навіс для обладнання	02	1	18459,45	12.1991
3. Заправна станція	016	1	8514,37	03.1991
4. Тимчасові електромережі	06	1	12923,74	12.1989
5. Закрита стоянка автотранспорту	08	1	23517,13	02.1990
6. Тимчасове освітлення	09	1	8155,53	02.1990
7. Тимчасовий склад з бетонним покриттям	010	1	6038,48	12.1991
8. Підкранова путь під козловий кран	011	1	13170,34	12.1991
9. Тимчасове електропостачання	012	1	10170,15	12.1991
10. Тимчасові склади під обладнання	013	1	18637,37	12.1991
11. Під'їзна залізнична гілка	14	1	20146,33	12.1991
12. Навіс для зберігання ПММ	0148	1	10255,58	01.1997
13. Навіс для зварювальних робіт	0149	1	6520,04	12.1996
14. Склад для тари	0152	1	6987,89	12.1996
15. Склад металевий	0159	1	4040,04	03.2001
16. Естакада для машин	0173	1	4482,25	04.1998
17. Ємність пожежна 25м ³	0174	1	6350,91	05.2009
18. Резервуар ємність 60 м ³	0176	1	2064,69	06.2001
19. Монорельс для тельфера	0157	1	2152,38	12.2001
Адміністративна група				
1. Адміністративна будівля	04	1	93422,34	12.2006
Разом:			1192419,24	
Машини та обладнання 3 гр.				
1. Трансформаторна підстанція	017	2	1540,21	12.1989
2. Верстат Ц 6-2	072	1	905,82	12.1989
3. Верстат строгально-деревообробний	024	1	803,98	12.1999
4. Верстат радіально-свердлильний	029	1	6301,19	12.1990
5. Верстат горизонтально-фрезерний	030	1	3853,24	12.1990
6. Верстат вертикально-фрезерний	031	1	3907,90	12.1990
7. Верстат вертикально-свердлильний	032	1	1720,32	12.1992
8. Верстат токарно-гвинторізний	035	3	7898,06	12.1992
9. Верстат токарно-гвинторізний 1К62	036	1	7226,82	09.1994
10. Верстат точильно-шліфувальний	038	2	415,21	12.1990
11. Верстат точильно-шліфувальний 36-634	039	1	644,61	04.1990
12. Верстат відрізний 8725	042	1	1433,30	04.1999
13. Верстат точильно-шліфувальний	044	4	531,85	09.1999
14. Верстат радіально-свердлильний	046	1	8729,36	12.2000
15. Верстат свердлильний	047	1	2541,81	02.2001
16. Прес-ножиці МВ-5221	059	1	6164,25	12.1990
17. Вальці ІЛ-2216	060	1	7826,46	12.1990
18. Ножиці листові Н 3118	049	1	2890,73	12.1995
19. Ножиці листові МВС	050	1	7590,28	12.1995
20. Машина трубогибочна	061	1	1279,37	12.1990

21. Ножиці листові Нз-121	051	1	7283,28	12.1992
22. Прес-ножиці НВ 5222	052	1	7577,33	09.1994
23. Прес «Тоledo»	055	1	2728,13	09.1998
24. Машина листогибочна	056	1	3297,23	10.1999
25. Прес гідравлічний	058	1	14670,44	12.2001
26. Кран козловий вантажопідйом. 12.5 т	064	1	10525,72	05.2001
27. Кран-балка вантажопідйомністю 3.2 т	065	1	1642,97	12.1992
28. Трансформатор зварювальний	070	1	448,29	12.1993
29. Випрямляч зварювальний	071	1	508,14	06.1991
30. Півавтомат зварювальний	074	2	2077,71	12.1996
31. Трансформатор зварювальний	077	2	508,88	01.1993
32. Півавтомат зварювальний	085	4	2697,64	01.2001
33. Компресор 15-265	091	1	447,16	03.2001
34. Теплогенератор ТГ 2,5А	092	2	1456,66	12.1996
35. Теплогенератор ТГ 1,5	094	1	1266,08	12.1996
36. Верстат настільно-свердильний	095	1	615,41	11.1999
37. Верстат шліфувальний	096	1	921,08	11.1988
38. Компресор ПКСД-5	097	1	2065,06	03.1990
39. Прес КД для холодної штамповки	0110	1	483,30	01.1984
40. Парасолі витяжні	0161	1	1395,68	03.2001
41. Камера фарбувальна	0163	1	6536,68	07.2001
42. Кондиціонер II гр.	0172	4	136,5	03.2000
43. Стіл для керівника II гр.	0196	4	203, 59	07.1998
44. Телефакс «Панасонік» II гр	0210	1	852,56	06.2005
45. Комп'ютер ARTLINE Business B21	0222	4	4000	12.2005
46. Принтер лазерний Xerox B210	0240	1	5775	12.2010
Разом:			33550,4	
Транспортні засоби II гр.				
1. Трактор Т-40 універсальний	0113	1	4012,01	08.2000
2. Автомашина ЕРАЗ-762	0117	1	3161,73	10.1997
3. Автобус ПАЗ 672 М	0139	1	6120,20	05.1995
4. Водовоз ЗІЛ 431412 КО 71301	0116	1	13340,93	12.1999
5. Кран пневматичний вантажопідйом. 25 т	098	1	25196,19	12.1995
6. Погрузчик ТО-30	0103	1	5406,79	10.1998
7. Автопогрузчик вантажопідйомністю 5 т	0104	1	8180,35	12.2000
8. Гідропідійомник ОПТУ-9195	0105	1	12231,85	09.1991
9. Асенізаційна машина	0114	1	4260,63	12.1991
10. Автомашина самосвал ММЗ 4502	0127	1	5346,63	10.1998
Разом:			16426,3	
Інструменти, пристосування, інвентар III гр.				
1. Автомат газводи	0150	1	530,73	04.1999
2. Верстат слюсарний	0160	1	566,85	03.2001
3. Ємність для зливу	0168	1	1060,31	09.2001
4. Стіл для різки металу	0169	1	702,36	09.2001
5. Косарка КРН-2,1	0171	1	666,22	09.1998
6. Ваги автомобільні	0213	1	1130,32	12.1990
7. Скриня для метизів	0158	1	156,47	04.1998
8. Візок для перевезення	0164	1	122,14	07.2001

9. Стелаж для штампів	0167	1	147,42	09.2001
10. Тара для цементу	0179	1	177,63	01.1997
11. Тара для розчину	0180	1	177,63	01.1997
Разом:			5438,00	
Разом по основним засобам:			3498900	

Джерело: відомість основних засобів підприємства

Головний висновок, який можна зробити з даних таблиці 2.2 – це надзвичайна застарілість основних засобів підприємства. Критичний рівень спрацювання практично всіх видів технологічного обладнання не дає права сподіватися на їх ефективне використання.

У таблиці 2.3 наведена інформація про необоротні активи ТДВ «Коліймаш» за останні три роки.

Таблиця 2.3 – Необоротні активи ТДВ «Коліймаш»

Активи:	2017	2018	2019
Нематеріальні активи:	-	-	-
первісна вартість	-	-	-
накопичена амортизація	-	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	312,1	65,0	659,0
Основні засоби:	1462,4	1943,7	1885,1
первісна вартість	2955,8	3494,0	3498,9
Знос	1493,4	1550,3	1613,8
інші фінансові інвестиції	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-
Усього за розділом I	1774,5	2008,7	2544,1

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства

Загальний залишок на кінець періоду показує, що загалом за 2019 рік ТДВ «Коліймаш» зменшив вартість основних засобів із 1943,7 тис. грн до 1885,1 тис. грн, тобто на 3 %.

Визначимо середньорічну вартість за формулою:

$$\text{Середньорічна вартість} = \frac{\text{Баланс на поч.звіт.періоду} + \text{Баланс на кін.звіт.періоду}}{2} = \frac{2627,9 + 2924,9}{2} = 2776,4 \text{ тис. грн.}$$

Коефіцієнт зносу основних засобів показує частку вже списаної (амортизованої) вартості основних фондів. Чим вищий цей показник, тим більше вартості вже амортизовано.

$$\text{Коефіцієнт зносу основних засобів} = \frac{\text{зносу}}{\text{Ф первісна основних засобів}} = \frac{1613,8}{3498,9} = 0,46.$$

Станом на 31.12.2019 р. первісна вартість основних засобів складала 3498,9 тис. грн, сума накопиченого зносу основних засобів – 1613,8 тис. грн, залишкова вартість – 1885,1 тис. грн. Коефіцієнт зносу основних засобів складає 0,46. Отже, знос основних засобів складає 46%.

Коефіцієнт придатності основних засобів показує, яку частину основних засобів ще необхідно амортизувати.

$$\begin{aligned} \text{Коефіцієнт придатності основних засобів} &= \\ &= \frac{\text{залишкова вартість}}{\text{Ф первісна основних засобів}} = \frac{(\text{первісна} - \text{зносу})}{\text{Ф первісна основних засобів}} = \frac{3498,9 - 1613,8}{3498,9} = 0,54. \end{aligned}$$

Частка основних засобів у необоротних активах показує розмір частки основних засобів у загальному активі балансу підприємства.

$$\begin{aligned} \text{Частка основних засобів у необоротних активах} &= \\ &= \frac{\text{залишкова вартість}}{\text{Усього за розділом 1 актуу балансу}} = \frac{(\text{первісна} - \text{зносу})}{\text{Усього за розділом 1 актуу балансу}} = \\ &= \frac{3498,9 - 1613,8}{2544,1} = 0,74. \end{aligned}$$

Таке значення свідчить про те, що частка основних засобів у складі необоротних активів є досить високою.

Частка основних засобів у основних активах показує розмір частки основних засобів у загальній кількості основних активів балансу підприємства.

$$\begin{aligned} \text{Частка основних засобів у основних активах} &= \\ &= \frac{\text{залишкова вартість}}{\text{баланс на кінець періоду}} = \frac{(\text{первісна} - \text{зносу})}{\text{баланс на кінець періоду}} = \frac{3498,9 - 1613,8}{2924,9} = 0,64. \end{aligned}$$

Таке значення свідчить про те, що більше половини від кількості основних активів займають основні засоби.

У Додатку А наведена інформація про оборотні активи ТДВ «Коліймаш». Аналізуючи ці дані, можна зробити висновок, що найбільш питому вагу у структурі оборотних засобів підприємства складає поточна дебіторська заборгованість – 219,6 тис. грн.

За 2019 рік відбулося зменшення оборотних засобів у 1,6 рази.

2.2.2. Виробнича діяльність підприємства та собівартість продукції

Різноманітність видів технологічного обладнання має тільки один позитивний бік – це дає змогу підприємству виготовляти не тільки сільськогосподарську техніку, а й виконувати широкий спектр робіт по обслуговуванню аграрного бізнесу, а саме:

- проводити електрозварювальні роботи;
- плазмову різку металоконструкцій;
- виготовляти різноманітні металоконструкції, ємності, резервуари тощо.

Обсяги операційної діяльності ТДВ «Коліймаш» за 2019 рік наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Обсяги операційної діяльності ТДВ «Коліймаш» по видах робіт

Види продукції, робіт та послуг	Обсяги, тис. грн	% до загального обсягу	Примітки
1. Сільськогосподарська техніка та запчастини до неї	9228,9	74,3	По договорах із замовниками
2. Сталеві металоконструкції різного призначення	323,9	10,7	Стелажі, резервуари, теплиці, зрошувальні системи, драбини тощо
3. Плазмова різка	1225,4	9,8	В тому числі, поза підприємством
4. Виконання окремих замовлень по обробці металу	648,4	5,2	Фрезерні, токарні, шліфувальні, свердлильні та інші роботи
Разом по підприємству	12426,6	100,0	Сума попередніх статей

Джерело: звітність підприємства

Співставлення балансової вартості основних засобів з обсягами операційної діяльності підприємства дає змогу визначити фондоемність продукції (ФЄ), тобто скільки основних засобів в грошовому вимірі було задіяне на отримання 1 грн обсягів реалізації:

$$\text{ФЄ} = \text{ОЗ}_6 / Q, \quad (2.1)$$

де ОЗ_6 – балансова вартість основних засобів підприємства, грн;

Q – річний обсяг виробництва, грн.

За даними 2019 року фондоемність буде дорівнювати:

$$\text{ФЄ} = 1885,1 / 12426,6 = 0,15.$$

Отримане значення свідчить про низький рівень використання основних засобів, що пояснюється широкою номенклатурою продукції та робіт, які виконуються, і, відповідно, низькою спеціалізацією підприємства.

Рівень завантаженості технологічного обладнання (3) визначаємо, виходячи з того, що один основний робітник впродовж зміни працює на конкретному верстаті, по формулі:

$$З = Ч_{ор} / N_T, \quad (2.2)$$

де $Ч_{ор}$ – штатна чисельність основних робітників, осіб;

N_T – кількість одиниць технологічного обладнання (верстатів, пресів, зварювальних постів, гільйотинних ножиць тощо).

Тоді рівень завантаженості буде мати таке значення:

$$З = 11 / 37 = 0,297.$$

Таким чином, виявляється, що верстати та інше технологічне обладнання, яке, в першу чергу, створює додану вартість, задіяне менш ніж на третину.

Калькуляція собівартості одного з видів продукції підприємства наведена в табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Фактична калькуляція собівартості розкидувача шроту РШ-

15

Калькуляційні статті витрат	Сума, грн	Обґрунтування витрат
1. Сировина та матеріали	10799,10	Відповідно нормам витрат та плановим цінам
2. Покупні комплектуючі вироби	2230,00	Відповідно специфікації виробу
3. Транспортно-заготівельні витрати	323,97	3% від вартості матеріалів
4. Електроенергія технологічна	913,62	По фактичним витратам та діючій ціні за 1 кВт-год.
5. Основна заробітна плата технологічних робітників	6762,00	По нормам витрат праці та діючим тарифним ставкам
6. Додаткова заробітна плата технологічних робітників	676,20	10% від основної зарплати
7. Єдиний соціальний внесок	1636,40	22% від суми основної та додаткової зарплат
8. Цехові витрати	676,20	10% від основної зарплати
9. Загальновиробничі витрати	676,20	10% від основної зарплати
10. Виробнича собівартість	24693,69	Сума попередніх статей
11. Плановий прибуток	1975,52	8% від виробничої собівартості
12. Планова ціна виробу без ПДВ	26669,21	Рядок 10 плюс рядок 11
13. ПДВ	4444,83	20% від доданої вартості з ПДВ
14. Ціна реалізації з ПДВ	31114,04	Рядок 12 плюс рядок 13

Відношення балансової вартості основних засобів (ОЗ_б) до чисельності персоналу підприємства (Ч) дає змогу встановити значення фондоозброєності одного працюючого (ФО):

$$\text{ФО} = \text{ОЗ}_б / \text{Ч}. \quad (2.3)$$

Ця величина складає

$$\text{ФО} = 1885,1 / 23 = 81,9.$$

Розшифрування витрат на сировину, матеріали та комплектуючі вироби наведена у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Розрахунок витрат на матеріали та покупні комплектуючі вироби.

Найменування матеріалу	Один. виміру	Кількість	Ціна за одиницю	Сума, грн
1. Труба D 426x6	кг	71,3	23, 66	1687,43
2. Труба D 351x5	кг	42,0	22,66	952,01
3. Лист б=12,0	кг	60,0	16,56	994,02
4. Лист б=10,0	кг	77,0	16,56	1275,66
5. Лист б=8,0	кг	25,4	16,90	429,26
6. Лист б=6,0	кг	36,2	16,90	611,78
7. Полоса 5x50	кг	2,4	11,46	27,49
8. Круг D 130	кг	57,3	11,98	686,41
9. Круг D 65	кг	1,6	11,98	19,1710.
10. Круг D 45	кг	12,9	11,98	154,53
11. Круг D 20	кг	7,8	10,11	78,82
12. Лист б=6,0 нержавіючий	кг	36,2	22,13	801,11
13. Круг D 65 нержавіючий	кг	1,6	22,13	35,41
14. Підшипник конічний №7308	шт.	2	87,00	174,00
15. Підшипник №208	шт.	2	54,00	108,00
16. Метизи	кг	3,0	96,00	288,00
17. Емаль	кг	2,0	118,00	236,00
18. Електроди	кг	8,0	65,00	520,00
19. Вуглець	бал.	1	60,00	60,00
20. Гумові армовані манжети	шт.	4	36,00	144,00
21. Рукав «корт» 14x23-15	шт.	1	298,00	298,00
22. Електродвигун АИР132S6 №5,5 кВт п960 об/хв	шт.	1	1218,00	1218,00
Разом:				10799,10

Джерело: фінансова звітність підприємства

Додана вартість (заробітна плата з єдиним соціальним внеском, прибутком та ПДВ) складе по типовому представнику продукції підприємства

$6762,00 + 676,20 + 1975,52 + 4444,83 = 13858,55$ грн.

Тобто, всього $13858,55 \times 100 / 31114,04 = 44,5\%$.

2.3. Аналіз фінансово-економічних результатів роботи підприємства

Підприємство ТДВ «Коліймаш» звітує по спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених п. 297.1 ст. 297 Кодексу, на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених главою 1 розділу XIV Кодексу, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності (п. 291.2 ст. 291 Кодексу).

Юридична особа чи фізична особа – підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим главою 1 розділу XIV Кодексу, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному главою 1 розділу XIV Кодексу (п. 291.3 ст. 291 Кодексу).

Тому підприємство є платником наступних видів податків:

- податку на додану вартість;
- єдиного податку в розмірі 3%;
- земельного податку;
- податку на нерухомість;
- екологічного податку;
- рентних платежів за використання води.

Спрощений варіант звіту про фінансово-економічні результати підприємства наведені у табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Звіт про фінансові результати операційної діяльності ТДВ «Коліймаш» на 31.12.2019 р.

Найменування статей	Сума, тис. грн	Обґрунтування
1. Валовий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12426,6	По розрахунках (табл. 2.3)
2. ПДВ	945,6	20% від доданої вартості
3. Єдиний податок	372,8	3% від валового доходу
4. Земельний податок	372,8	По діючим нормативам
5. Податок на нерухомість	9,8	По діючим нормативам
6. Екологічний податок	6,3	По діючим нормативам
7. Рентний платіж за використання води	4,0	По діючим нормативам
8. Чистий дохід від операційної діяльності	11073,4	Рядок 1 мінус суму рядків 2,3,4,5 та 6
9. Змінні витрати на операційну діяльність	8958,3	По розрахунках
10. Умовно-постійні витрати	2239,6	По розрахунках
11. Собівартість реалізованої продукції	11197,9	Сума рядків 9 та 10
12. Фінансовий результат операційної діяльності (прибуток або збиток)	-124,5	Рядок 8 мінус рядок 11

Джерело: розраховано автором на основі фінансових даних підприємства

Від’ємний фінансовий результат частково перекривається орендною платою декількох ФОП за користування нерухомим майном, яке знаходиться на балансі підприємства (склади, майданчики з твердим покриттям, технологічне обладнання тощо). Орендна плата є величиною непостійною і складає в середньому 70-100 тис. грн за рік.

Має місце невелика заборгованість по заробітній платі управлінському персоналу, яка переходить із місяця в місяць. У 2017 та 2018 роках фінансово-економічний стан підприємства був не кращим.

Таблиця 2.7 – Аналіз фінансового стану підприємства за 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	Абсолютна зміна +/-			Темп приросту %		
				2017/2016	2018/2017	2019/2018	2017/2016	2018/2017	2019/2018
Чистий дохід від операційної діяльності тис. грн	9825,8	10437,1	11073,4	4033,1	611,3	636,3	169,62	106,22	106,09
Собівартість РП, тис. грн	9711,0	10341	11197,9	520	630	856,9	105,65	106,48	108,28

Валовий прибуток (збиток) тис. грн	17223	13456	12426,6	- 2759	-3767	- 1029,4	86,19	78,12	92,34
Чистий прибуток тис. грн	114,8	96,1	-124,5	17,5	-18,7	-220,6	117,98 561	83,71	-129,55
Фондовіддача	2,39	2,87	3,05	0,69	0,48	0,18	140,5 8	120,0 8	106,27
Фондомісткість	0,42	0,35	0,33	-0,1	-0,07	-0,02	80,76	83,33	94,28

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Аналіз фінансового стану підприємства за 2017-2019 рр. в динаміці зображений на рис. 2.2.

Рисунок 2.2 – Динаміка показників фінансового стану

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Отже, аналіз показників ефективності діяльності показує, що валовий прибуток на ТДВ «Коліймаш» у 2017 році склав 17223 тис. грн, та вже в наступних роках він зменшився на 28%.

За аналізований період собівартість реалізованої продукції на ТДВ «Коліймаш» у динаміці постійно зростає, що в основному спричинено

підвищенням цін на сировину та матеріали; так, у 2018 році в порівнянні з 2017 роком собівартість зросла на 19,7 %, у 2019 на 34,9 %, порівняно з 2018 р.

Що стосується фондівддачі, вона виражає ефективність використання засобів праці, тобто показує, скільки виробляється готової продукції на одиницю основних виробничих фондів, на ТДВ «Коліймаш» показник фондівддачі зростав в динаміці до 2019 року та становив 2,39; 2,87; 3,05 у 2017-2019 роках відповідно.

Фондомісткість – показник, обернений показникові фондівддачі, отже на ТДВ «Коліймаш» з 2017 до 2019 показник фондомісткості динамічно зменшувався та складав 0,42; 0,35; та 0,33 відповідно.

Відсутність позитивних грошових потоків не дає змогу не тільки запровадити інноваційні проекти, а й своєчасно оновлювати парк технологічного обладнання, в першу чергу сучасних металорізальних верстатів.

В той же час обнадійливим фактором є інтенсивне зростання кількості фермерських господарств, які є постійними замовниками продукції, робіт та послуг підприємства.

Проаналізуємо ліквідність коштів підприємства.

Таблиця 2.8 – Показники ліквідності діяльності ТДВ «Коліймаш» за 2017-2019 роки

Коефіцієнти	Рядки в балансі	Роки			Відхилення: +,- 2019 р. до:	
		2017	2018	2019	2017	2018
Коефіцієнт покриття ліквідності	(1195-1170)/(1695-1160)	9,0368272	7,5005149 3	4,7484662 6	- 4,2883609	- 2,752049
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(1195-1100)/(1695-1660)	8,5084985 8	7,2070030 9	3,7592024 5	- 4,7492961	- 3,447801
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(1160+1165)/(1695-1660)	4,8895184 1	1,5169927 9	0,9953987 7	- 3,8941196	- 0,521594

Співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	(1695-1660)/1125	3,6020408 2	4,9540816 3	6,6530612 2	3,0510204 1	1,698979 6
---	------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------

Джерело: складено автором на основі розрахунків

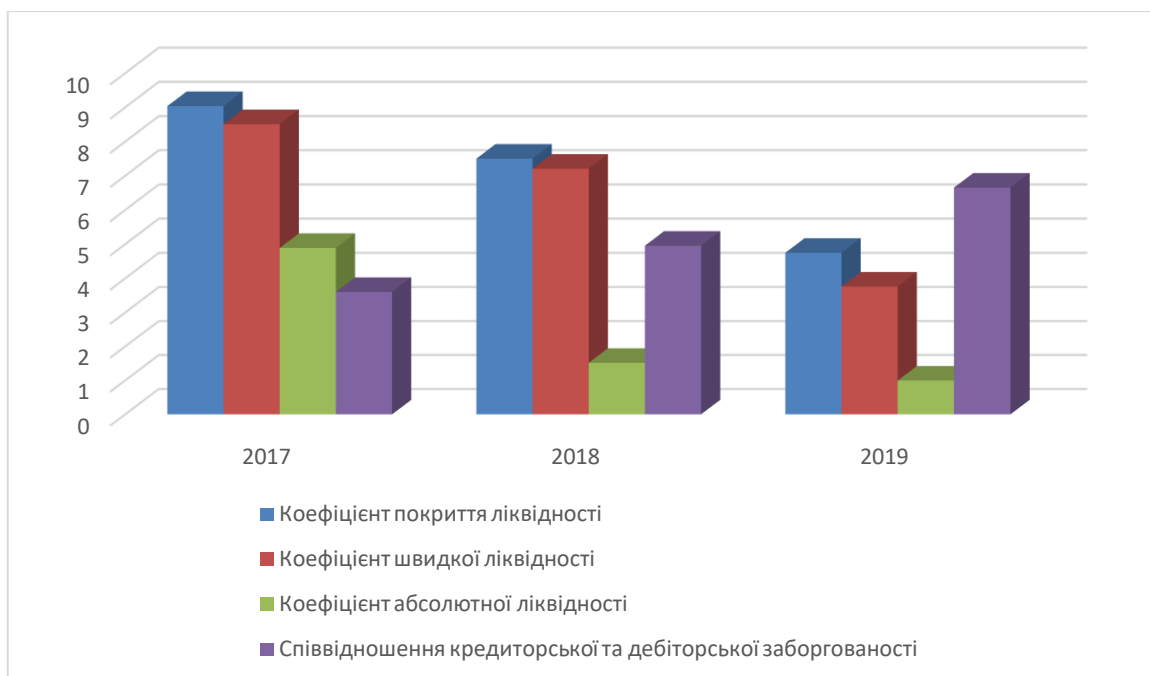

Рисунок 2.3 – Динаміка показників ліквідності

Аналізуючи значення щодо ліквідності даного підприємства, можемо зробити наступні висновки. Значення коефіцієнту покриття ліквідності є негативним та з кожним роком зменшується, що означає, що підприємство рухається в бік збільшення можливостей та коштів, щоб погасити поточні зобов'язання. Нормативним значенням даного показника є 1-2,0/3,0, отже, ТДВ «Коліймаш» має незадовільний стан платоспроможності.

Значення коефіцієнту швидкої ліквідності з кожним роком зменшується і це є негативною тенденцією, але все одно він відповідає нормі. Нормативне значення показника більше 0,6. Підприємство має значно вищі значення даного показника, що означає, що підприємство достатньо забезпечене оборотними коштами для ведення господарської діяльності. Значення абсолютної ліквідності є недостатнім, адже не входить у нормативні рамки 0,2-0,25.

Щодо співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, то даний показник у 2017 році був незадовільним, та залишився в незадовільному стані. Адже нормативне значення <1 .

Загалом, ліквідність даного підприємства є негативно-стабільним.

Далі розглянемо показники рентабельності ТДВ «Коліймаш» за 2017 - 2019 роки.

Таблиця 2.9 – Аналіз рентабельності ТДВ «Коліймаш» за 2017-2019рр.

Показник	Рядки в балансі	Роки			Відхилення: 2019 до +,-	
		2017	2018	2019	2017	2018
Коефіцієнт рентабельності активів	$2350/((1300_{\text{п}}+1300_{\text{к}})/2)$	0,154382	0,035668	0,095375	-0,05901	0,059708
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	2350/1495	0,1741422	0,038035	0,106026	-0,06812	0,067991
Коефіцієнт рентабельності продукції	2350/2050	-0,239447	-0,03596	0,084339	0,323786	0,120302
Рентабельність діяльності	2000/2050	-1,203074	-1,30987	-1,22779	-0,02472	0,082077
Коефіцієнт рентабельності інвестованого капіталу	$2350/(1495+1595)$	0,1741422	0,038035	0,106026	-0,06812	0,067991
Рентабельність продажу	2090/2000	0	0	0	0	0

Джерело: складено автором на основі балансу підприємства

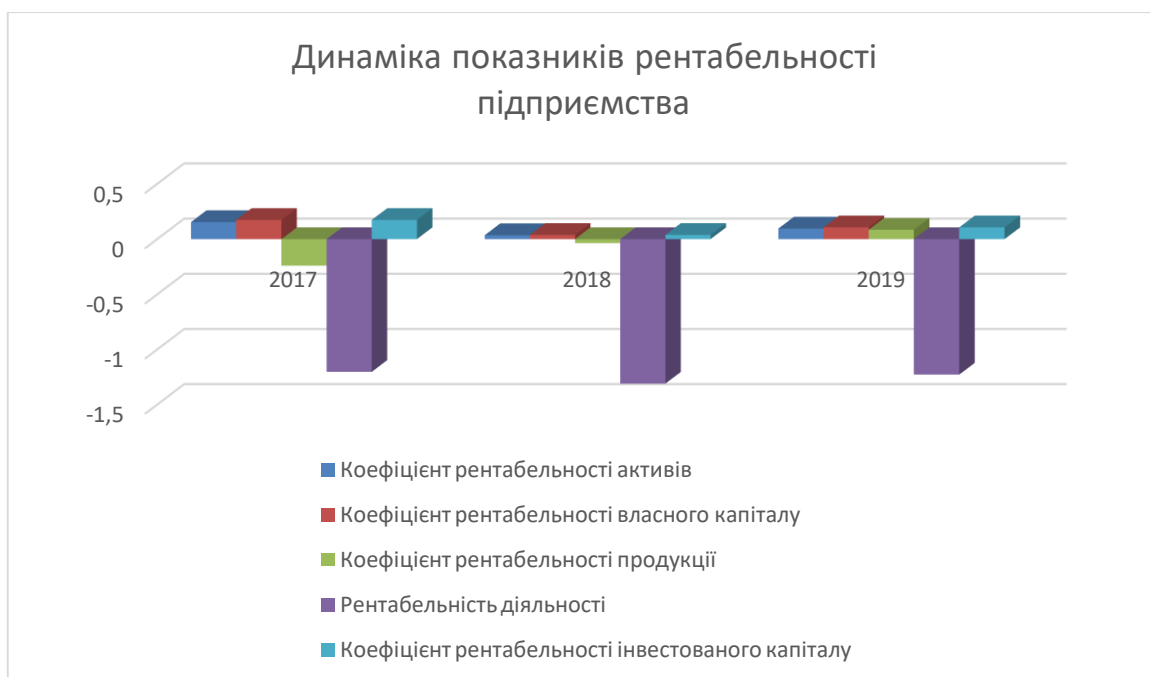

Рисунок 2.4 – Динаміка показників рентабельності ТДВ «Коліймаш»

Джерело: складено автором на основі балансу підприємства

Значення коефіцієнту рентабельності активів не відповідає нормативному значенню (більше 0,14) та має тенденцію до спаду, що є негативним явищем. Особливо цей показник впав у 2018 році. Щодо коефіцієнту рентабельності власного капіталу, то він не задовольняє нормативне значення (більше 0,2). Коефіцієнт рентабельності продукції не відповідає нормі. Також можемо побачити, що показники рентабельності негативні, це пояснюється різким зниженням чистого прибутку підприємства ТДВ «Коліймаш».

Отже, показники рентабельності з кожним роком то збільшуються, то зменшуються. Це є негативною тенденцією для даного підприємства.

2.4. Кореляційно-регресійний аналіз ефективності діяльності «Коліймаш»

Для виявлення, аналізу і вимірювання впливу різних чинників на прибутковість діяльності підприємства ТДВ «Коліймаш» пропонується

застосувати кореляційно-регресійний аналіз, оскільки даний метод дозволяє вирішити такі завдання:

- встановити ступінь залежності результативної ознаки від кожного фактора, тобто виміряти тісноту кореляційної зв'язку;
- визначити форму аналітичної залежності результативної ознаки від факторних;
- розрахувати зміну результативного показника під дією одного або декількох факторів.

Головною проблемою при побудові кореляційно-регресійної моделі є визначення факторів, які необхідно включити в модель. У досліджуваному випадку необхідно внести в аналіз основні чинники, які впливають на результативну ознаку – рівень чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, так, щоб за рахунок їх коливання пояснювалася зміни результативної ознаки.

Нехай, зв'язок між ознаками описується наступним лінійним рівнянням регресії:

$$y = a_0 + a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 + a_4x_4, \quad (2.1)$$

де y – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (тис. грн) ;

x_1 – обсяг виробництва (тис. грн.);

x_2 – собівартість реалізованої продукції (тис. грн);

x_3 – знос основних засобів (тис. грн);

a_0 – вільний член рівняння регресії;

a_i – коефіцієнти рівняння регресії, які характеризують кількісний вплив на результуючий показник зміни величини відповідного факторного показника на одиницю його виміру ($i = \overline{1,4}$). [49] [50]

Таблиця 2.10 – Основні фінансові показники діяльності ТДВ «Коліймаш» за 2014 – 2019 рр.

Показник		Чистий дохід (виручка) від реалізації, (тис. грн.)	Обсяг виробництва, (тис. грн.)	Собівартість реалізованої продукції, (тис. грн.)	Знос основних засобів, (тис. грн.)
1		2	4	5	6
Рік	2014	8531	9437	8623	1297,3
	2015	8927,9	10267	8963,1	1348,1
	2016	9534,2	10863,4	9358,2	1405,2
	2017	9825,8	11319	9711,0	1493,4
	2018	10437	11924,7	10341	1550,3
	2019	11073,4	12426,6	11197,9	1613,8

Джерело: складено автором

Таблиця 2.11 – Результати кореляційного аналізу

	Чистий дохід від реалізації	Обсяг виробництва	Собівартість продукції	Знос основних засобів
Чистий дохід від реалізації	1			
Обсяг виробництва	0,9888	1		
Собівартість продукції	0,9915	0,9672	1	
Знос основних засобів	0,989965819	0,98802861	0,978766056	1

Джерело: розраховано автором на основі даних таблиці 2.10

Для оцінки тісноти зв'язку між досліджуваними ознаками, використовується шкала Чеддока, результати наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Характеристика тісноти зв'язку чистого доходу із факторними ознаками.

Показник	Обсяг виробництва	Собівартість реалізованої продукції,	Знос основних засобів
1	2	3	4
Чистий дохід	Дуже тісний	Дуже тісний	Дуже тісний

Джерело: складено автором

Окрім даної залежності доцільно зазначити, що при парному корелюванні усі факторні ознаки мають високий лінійний коефіцієнт кореляції. Це свідчить про сильну мультиколінеарність матриці, яка негативно впливає на кількісні

характеристики економетричної моделі. Основними наслідками мультиколінеарності є велика дисперсія, коваріація оцінок параметрів та збільшення інтервалу довіри. В такій ситуації не можна зробити коректні висновки про результати взаємозв'язку результативної та факторних ознак.

Проведення регресійного аналізу за всіма факторами наразі може бути недоцільним, тому для дослідження залежності чистого доходу від значень собівартості, обсягу виробництва та зносу основних засобів необхідно дослідити (здійснити) окремо вплив кожного з цих факторів, побудувавши для них економічні моделі парної лінійної регресії.

Вплив собівартості на чистий дохід представлено на рисунку 2.3, обсягу виробництва – на рисунку 2.4 та зносу основних засобів – на рисунку 2.5.

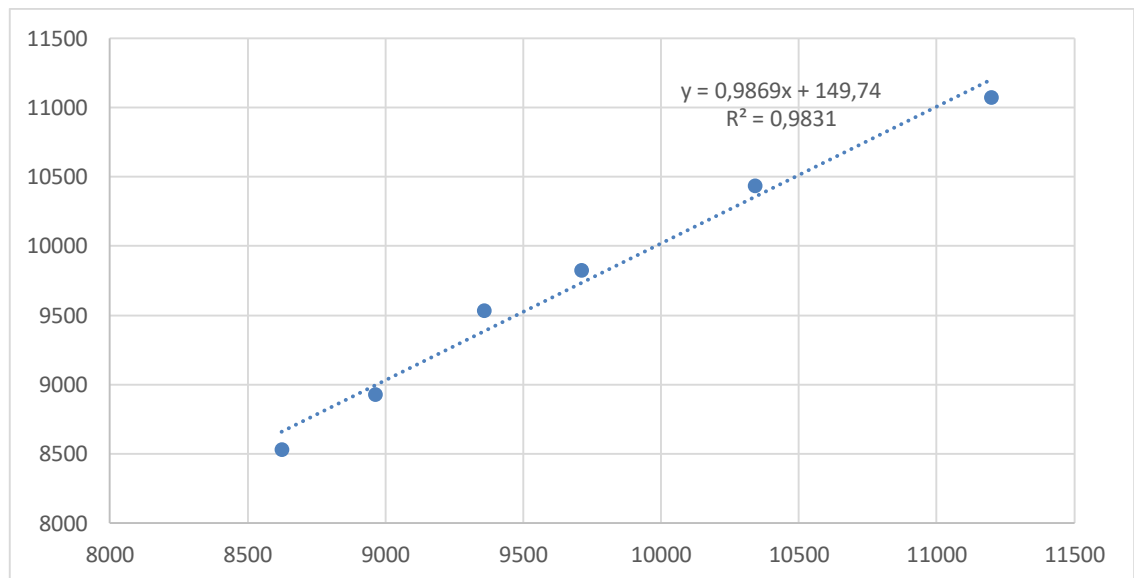

Рисунок 2.3 – Залежність чистого доходу від значень собівартості

Джерело: побудовано автором на основі таблиці 2.10

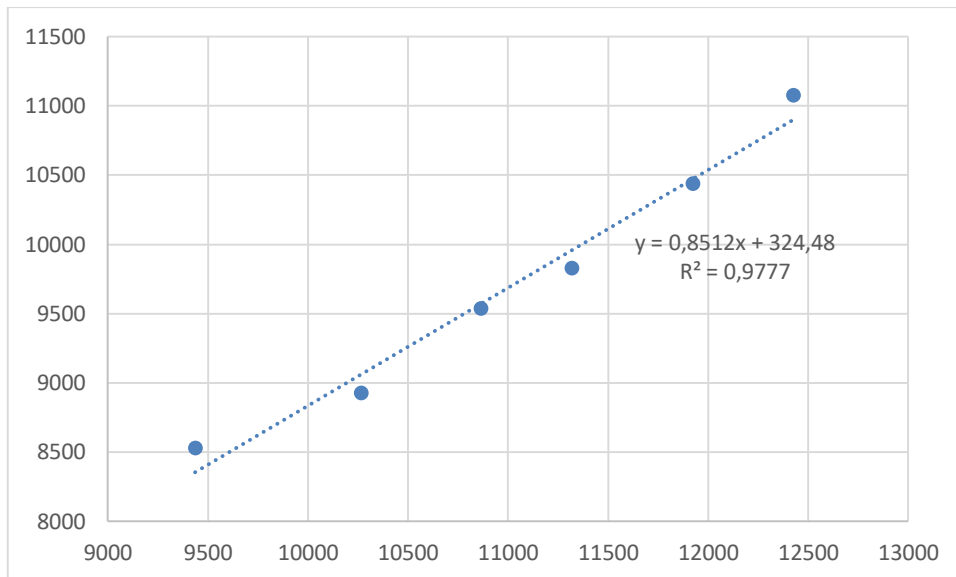

Рисунок 2.4 – Залежність чистого доходу від значень обсягу виробництва

Джерело: побудовано автором на основі таблиці 2.10

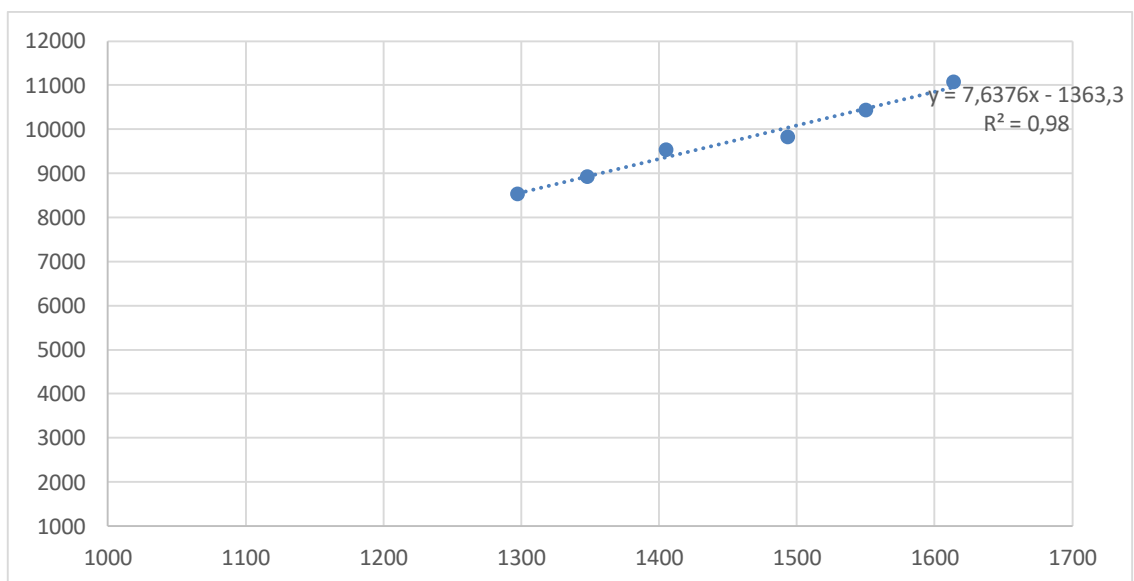

Рисунок 2.5 – Залежність чистого доходу від значень зносу основних засобів

Джерело: побудовано автором на основі таблиці 2.10

Проаналізувавши дані діаграм вище, можна зробити висновок, що найбільш тісний лінійний зв'язок існує між чистим доходом та собівартістю, так як значення коефіцієнта детермінації $R^2 = 0,9831$ (є близьким до одиниці). Обсяг виробництва ($R^2 = 0,97$) та знос основних засобів ($R^2 = 0,98$) не менше впливають на чистий дохід.

При збільшенні собівартості продукції на одиницю, чистий дохід збільшиться на 0,9869 од.; при збільшенні обсягу виробництва на 1 одиницю, чистий дохід збільшиться на 0,8512 од.; при збільшенні зносу основних засобів на одиницю, чистий дохід збільшиться на 7,6376 од.

Для здійснення аналізу впливу зміни питомої ваги досліджуваної факторної ознаки на результативну необхідно розрахувати коефіцієнти еластичності:

$$\varepsilon_i = a_i \frac{\bar{x}_i}{\bar{y}}, i = \overline{1,3}.$$

Тоді $\varepsilon_1 = 1,12$; $\varepsilon_2 = 0,84$, $\varepsilon_3 = 1,14$.

Отже, якщо собівартість продукції зросте на 1 %, то чистий дохід збільшиться на 1,11 %; обсяг виробництва зросте на 1 %, то чистий дохід збільшиться на 0,84 %; якщо знос основних засобів зросте на 1 %, то чистий дохід збільшиться на 1,14 %.

У результаті дослідження визначено, що між факторними ознаками існує сильна мультиколінеарність, тобто вони є взаємозалежними. Це зумовило проведення регресійного аналізу окремо за кожним з факторів. Отже, найбільший вплив на результативний показник – чистий дохід від реалізації, здійснює собівартість продукції, а обсяг виробництва та знос основних засобів впливають меншою мірою.

Висновки до розділу 2

1. На сьогодні підприємство «Машинобудівний завод Коліймаш» функціонує як товариство з додатковою відповідальністю із статутним фондом 1 млн. 100 тис. грн.
2. Балансова вартість основних засобів на 31.12.2019 р. складає 169,76 тис. грн, в тому числі 33,55 тис. грн. технологічного обладнання.
3. Фондоємність продукції, робіт та послуг складає 13,6 грн на одну гривню реалізованої продукції.
4. Дати введення в дію об'єктів основних засобів не дають права сподіватися на зниження операційних витрат на виробництво товарів, виконання робіт та надання послуг.
5. Завантаженість технологічного обладнання знаходиться на рівні менш ніж 30%, а фондоозброєність склала 0,59.
6. Обсяги операційної діяльності підприємства склали 12,43 млн. грн, причому виробництво сільськогосподарської техніки та запчастин до неї сягає 74,3% від загального обсягу валового доходу.
7. 2019 рік «Машинобудівний завод Коліймаш» завершив із збитками 124,5 тис. грн та із заборгованістю по заробітній платі управлінському персоналу за 1,5 місяці.
8. Відсутність позитивних грошових потоків не дають змогу оновити застаріле енерговитратне обладнання та впроваджувати інноваційно-інвестиційні проекти, направлені на оздоровлення роботи підприємства.
9. В результаті проведеного кореляційно-регресійного аналізу виявлено, що найбільший вплив на результативний показник – чистий дохід від реалізації, здійснює собівартість продукції, а обсяг виробництва та знос основних засобів впливають меншою мірою.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «КОЛІЙМАШ»

3.1. Економічна сутність проекту створення дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту

Результати фінансово-економічної діяльності підприємства ТДВ «Коліймаш» за звітний період (розділ 2) показали, що застарілість основних засобів, неоднорідність продукції, робіт та послуг, низький рівень спеціалізації виконавців та інші негативні фактори не забезпечують підприємству нормальний розвиток і фактично ставлять його на шлях банкрутства.

Слід додати, що сподіватися на кредитні кошти для інноваційного розвитку за теперішніх умов не має сенсу. Так, не дивлячись на зниження на початку 2020 року рівня облікової ставки НБУ з 13,5 до 11%, кредитний відсоток комерційних банків не зменшується та залишається на рівні 18-25%.

Такий високий відсоток за кредит є практично «не підйомним» для нормального бізнесу у виробничій сфері, бо такої високої рентабельності, яка б перекривала відсотки за кредит досягти дуже важко.

Зробивши експрес-аналіз можливих варіантів економічного розвитку підприємства, що досліджується, ми зупинилися на проекті створення дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту.

Відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом, регулюються Законом України "Про металобрухт" (далі – Закон). [51]

У відповідності до статті 4 Закону, операції з металобрухтом здійснюються лише спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, а також їх приймальними пунктами.

Відповідно до визначення, наведеного у статті 1 Закону:

- спеціалізовані підприємства (суб'єкти господарювання всіх форм власності) – це такі, які здійснюють операції з металобрухтом, мають у власності або закріплене за підприємствами на праві господарського відання

вагове, брухтопереробне та вантажопідйомне обладнання, забезпечують згідно із законодавством пожежну, вибухову, екологічну і радіаційну безпеку;

- спеціалізовані металургійні переробні підприємства – це підприємства, які відповідають вимогам, що ставляться Законом до спеціалізованого підприємства, мають у власності виробниче обладнання, яке забезпечує технологію металургійної переробки металобрухту, пов'язану зі зміною структури металу, його хімічного складу відповідно до стандартів, та пройшли атестацію в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної промислової політики.

Вимоги до суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з металобрухтом, визначені розділом II Закону.

Так, відповідно до статті 5 Закону суб'єкти господарювання, які здійснюють заготівлю, переробку та металургійну переробку металобрухту, повинні мати кваліфікованих спеціалістів, відповідне устаткування, засоби екологічної безпеки.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють операції з металобрухтом, повинні забезпечити контроль за вибуховою, пожежною, екологічною та радіаційною безпекою відповідно до законодавства.

Перелік обладнання та устаткування, які необхідно мати спеціалізованому підприємству та його приймальним пунктам або спеціалізованому металургійному переробному підприємству, затверджено наказом Мінекономрозвитку від 29.03.2016 №524, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18.04.2016 за №585/28715.

Так, приймальний пункт спеціалізованого або спеціалізованого металургійного переробного підприємства повинен мати вагове, брухтопереробне, вантажопідйомне обладнання, а також відповідну ділянку з твердим покриттям, площа якої визначається його виробничими потребами відповідно до Закону.

Відповідно до вимог статті 11 Закону суб'єкти господарювання, які здійснюють операції з металобрухтом ведуть бухгалтерський та оперативний

облік операцій з металобрухтом, а також статистичну звітність згідно з законодавства [26].

Згідно цих вимог, підприємство ТДВ «Коліймаш» практично повністю відповідає статтям Закону щодо створення ділянки з прийому, переробки та реалізації металобрухту.

Фактори, які підтверджують правильність такого рішення:

1. Наявність на підприємстві залізничної гілки, яка пов'язана із залізничною мережею країни, дає можливість вивозити й реалізовувати металобрухт чорних металів залізничними 60-тонними вагонами. Це буде вигідно компаніям-операторам ринку металобрухту, бо зменшує їх транспортні витрати за рахунок масштабу реалізації.

2. В Україні набирає обертів кампанія заміни застарілих моделей газових, електричних та мікрохвильових печей, які мають значну масу (до 50 кг і більше). Також продовжується інтенсивний процес заміни легкового та вантажного транспорту.

3. В межах 20-кілометрової зони від підприємства ТДВ «Коліймаш» працюють лише невеликі приймальні пункти металобрухту й сировини, які вивозять брухт автотранспортом, що збільшує їх витрати на вантажно-транспортні роботи і, відповідно, зменшує рентабельність цієї підприємницької діяльності.

Щоб «утриматися на плаву», такі невеликі суб'єкти підприємницької діяльності максимально занижують ціни приймання брухту та сировини, а це вже додає підприємству ТДВ «Коліймаш» за рахунок більш високих цін прийому привабити якомога більше клієнтів.

4. Наявність на підприємстві ТДВ «Коліймаш» достатньо великих площ для розміщення обладнання, місць для переробки брухту та його зберігання.

5. Наявність виробничих кадрів, які не задіяні, та невисокі вимоги до їх кваліфікації.

6. Низький рівень оплати праці, який склався у регіоні останнім часом. Так, середня заробітна плата працюючих на 15-20% нижча, ніж у сусідній

Дніпропетровській області, що, у свою чергу, сприяє підвищенню рентабельності обраної нами сфери діяльності [27].

Таким чином, можна констатувати, що створення на підприємстві ТДВ «Коліймаш» нової виробничої ділянки із збирання, переробки та реалізації металобрухту дасть змогу:

- досягти швидких економічних результатів без значних інвестиційних вкладень;
- забезпечити стійке зростання практично всіх фінансово-економічних показників підприємства;
- забезпечення зростання заробітної плати працівників підприємства ТДВ «Коліймаш» за рахунок створення фонду матеріального заохочення та тринадцятої зарплати, що стає можливим у разі отримання достатньо високого прибутку від основної діяльності;
- закріплення своїх позицій на ринку;
- збереження і навіть збільшення числа робочих місць;
- запобігання можливого банкрутству підприємства.

3.2. Розрахунок планових інвестиційних витрат у створення ділянки з прийому, переробки та реалізації металобрухту

Технологічний процес приймання, переробки та реалізації металобрухту нескладний, його можна представити наступним чином (рис. 3.1).

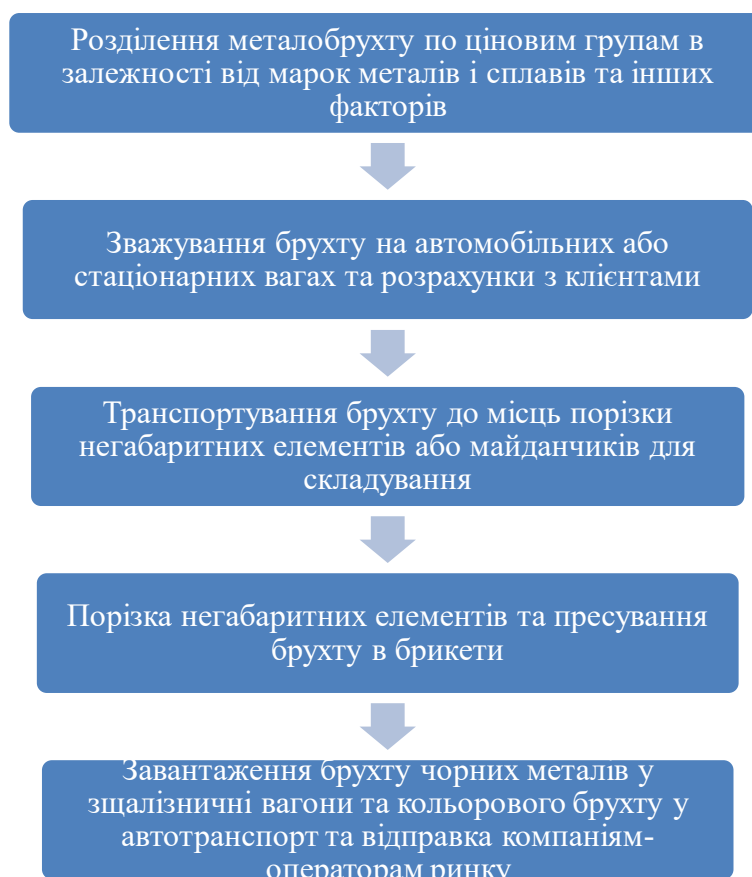

Рисунок 3.1 – Технологічний процес приймання, переробки та реалізації металобрухту

Джерело: розроблено автором

Практика роботи аналогічних об'єктів показала, що найбільш ефективним засобом розвантаження, переміщення та завантаження брухту чорних металів, який є основним видом металобрухту, є автокрани, оснащені електромагнітною шайбою.

Достатньо надійним автокраном зарекомендував себе білоруський кран модельного ряду КС «Зубр». Такий автокран із конвеєра коштує близько 2,7 млн. грн, тому проектом передбачено придбання вживаного крану, який був в експлуатації не більше 5 років.

Для маніпуляцій з брухтом чорних металів пропонується використовувати електромагнітну шайбу, за допомогою якої можна піднімати і переносити до 6 тон чорного брухту. Шайба працює на постійному електричному струмі, тому необхідно передбачити відповідний перетворювач напруги.

Все інше, необхідне для запуску і роботи дільниці, представлено у табл. 3.1. Ціни на обладнання дійсні на 1.01.2020 р. Невраховане дрібне обладнання та інвентар у наведених розрахунках оцінено на рівні 10% від вартості всього необхідного обладнання.

Таблиця 3.1 – Визначення суми інвестиційних витрат у створення виробничої дільниці з переробки металобрухту на підприємстві

Найменування та модель необхідного обладнання	Технічна характеристика	Вартість з ПДВ, тис. грн	Вартість транспортування та монтажу, тис. грн	Загальна вартість з ПДВ, тис. грн
1	2	3	4	5
1. Автокран «Зубр» КС 35-79	Виробник – з-д «Могильовтрансмаш» Вантажопідйомність 0,6-15 т Висота підйому – 20 м	1355	67,5	1422,5
2. Електромагнітна підйомна шайба М-22-КК	Вантажопідйомність до 6 т Діаметр шайби 785 мм	82	12,3	94,3
3. Перетворювач напруги ПН-50	Напруга 200-240 вольт	45	6,8	51,8
4. Прес-пакувальник НКМЗ	Максимальне зусилля 50 т	220	33	253,0
5. Ваги автомобільні електронні виробництва Дніпровського електромеханічного заводу АБС-60	Максимальна маса зважування 60 т	105	15,8	120,8
6. Ваги стаціонарні товарні ВГД-200	Максимальна маса зважування 200 кг	26,4	2,6	29,0
7. Газорізальна установка	Для негабаритних металоконструкцій	32,6	3,3	35,9
8. Приміщення оператора зважування	Площа 16 м ²	75	7,5	84,5
9. Невраховані витрати	5% від врахованих			104,6
Всього по плану				2196,4

Джерело: складено автором

З метою облаштування виробничих площ для розміщення обладнання та місць складування металобрухту треба демонтувати низку об'єктів, які практично не використовуються в операційній діяльності підприємства.

Розрахунки виручки від реалізації демонтованих металоконструкцій наведені в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Визначення величини планового доходу від реалізації зайвих об'єктів нерухомості

Найменування об'єктів, що підлягають демонтажу	Маса металоконструкцій, т	Планові ціни реалізації, тис. грн/т	Плановий дохід від реалізації, тис. грн
1	2	3	4
1. Підкрановий путь для козлового крану	24,5	4,2	102,9
2. Навіс під невстановлене обладнання	16,0	3,3	52,8
3. Склад металевий для тари	8,0	3,3	26,4
4. Естакада для вантажних автомобілів	6,0	4,2	25,2
5. Навіс для газоелектрозварювальних робіт	13,5	4,2	37,8
6. Металева огорожа	9,0	4,2	37,8
7. Списане обладнання та інвентар	4,0	4,2	16,8
Разом	81,0		318,6

Джерело: складено автором

З урахуванням витрат на демонтаж, порізку та підготовку металобрухту, які складають по експертним оцінкам близько 20% вартості металобрухту, загальний дохід буде дорівнювати:

$$318,6 - 318,6 \times 0,2 = 254,9 \text{ тис. грн.}$$

Чистий дохід без урахування ПДВ складе:

$$254,9 - 254,9/6 = 212,4 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, планова сума прямих інвестиційних витрат у проект створення дільниці з переробки металобрухту зменшиться на розраховану величину, і дорівнюватиме:

$$2196,4 - 212,4 = 1984 \text{ тис. грн.}$$

3.3. Визначення планових фінансово-економічних результатів операційної діяльності дільниці з прийому, переробки та реалізації металобрухту

Рентабельність роботи дільниці з переробки металобрухту буде залежати від факторів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища.

До зовнішніх факторів необхідно віднести:

- по-перше, закупівельні ціни, які склалися на ринку металобрухту;
- по-друге, обсяги можливих закупівель за одиницю часу;
- по-третє, ціни реалізації металобрухту;
- по-четверте, рівень оподаткування бізнесу.

Внутрішнім фактором рівня рентабельності буде операційні витрати на весь робочий цикл від закупівлі металобрухту до його реалізації.

Українська асоціація вторинних металів ("УАВтормет") піддала критиці металургійні підприємства України, які в лютому знизили закупівельні ціни на лом чорних металів, незважаючи на їх зростання на зовнішніх ринках.

Як повідомляється в оприлюднених на сайті "УАВтормет" тезах президента асоціації, генерального директора ПрАТ "Керамет" (Київ) Володимира Бублея, замість розвитку або хоча б підтримки ринку брухтозаготівлі, отримали повний колапс. Ринок брухтозаготівлі деградує в арифметичній прогресії після адміністративних і економічних втручань, які обмежують його економічну свободу.

При цьому глава збирачів брухту пропонує для нормалізації ситуації підтримувати рівень цін, що забезпечують економічну активність на ринку металобрухту. Ціна повинна базуватися на двох індикаторах – світових цінах і рівні ціни, стимулюючої брухтозаготівельну діяльність відповідно до структури металофонду [50].

Розрахункові ціни закупівлі металобрухту встановлені нами в результаті порівняльного аналізу таких цін найбільш вагомими компаніями-операторами ринку металобрухту (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Поточні ціни закупівлі металобрухту та відходів по підприємствам на 1.02.2020 р., грн/кг

Різновиди металобрухту та відходів	Оператори ринку металобрухту та відходів				
	ТОВ «Металік»	ТОВ «Києвлом»	ТОВ «Пром індустрія»	ТОВ «Енерго спецсталь»	Турецька компанія «РТС»
1	2	3	4	5	6
1. Брухт чорних металів	3,6	3,2	4,0	3,9	6,0
2. Сталь оцинкована	2,0	2,0	2,2	2,9	4,0
3. Стружка та дрібні відходи	1,6	1,5	2,0	1,9	-
4. Плити газові та електричні побутові	3,6	4,0	4,0	-	-
5. Сталь нержавіюча	14,0	17,0	14,0	18,0	22,0
6. Алюміній харчовий	23,0	23,0	26,0	24,0	62,0
7. Алюмінієвий профіль	21,0	20,0	22,0	17,0	50,0
8. Латунь та бронза	64,0	63,0	60,0	55,0	99,0
9. Мідь	110,0	113,0	120,0	110,0	145,0
10. Ніхром	130,0	150,0	130,0	160,0	190,0
11. Плати комп'ютерні	50,0	50,0	55,0	-	-
12. Радіатори латунні	52,0	52,0	50,0	-	84,0
13. Свинець	35,0	40,0	42,0	-	-
14. Олово	42,0	46,0	45,0	-	-

Джерело: складено автором

Виходячи з того, що фактична рентабельність суб'єктів підприємницької діяльності на ринку коливається в межах 15-30%, нами була прийнята нормативна рентабельність на рівні 20%.

Виходячи з цього, були визначені планові можливі ціни реалізації по різновидах металобрухту (колонка 3 таблиці 3.4).

Планові обсяги закупівлі, переробки й реалізації металобрухту прийняті на основі експертних оцінок фахівцями ринку (колонка 5 таблиці 3.4).

Таблиця 3.4 – Розрахунок планового місячного доходу від закупівлі та реалізації металобрухту (без врахування операційних витрат)

Різновиди металобрухту	Планові ціни закупівлі, тис. грн	Планові ціни реалізації, тис. грн	Дохід за тону, тис. грн	Планові обсяги переробки, тон/місяць	Плановий дохід дільниці, тис. грн / місяць
1	2	3	4	5	6
1. Брухт чорних металів	3,5	4,2	0,7	120	84,0
2. Сталь оцинкована	2,0	2,4	0,4	12	4,8
3. Стружка та дрібні відходи чорних металів	1,6	1,92	0,32	6	1,92
4. Плити газові та електричні побутові	4,0	4,8	0,8	12	9,6
5. Алюміній мікс	24,0	28,8	4,8	5	24,0
6. Латунь та бронза	60,0	72,0	12,0	2	24,0
7. Плати комп'ютерні, радіатори, акумулятори, холодильники	10-150	12-180	2-30	≈6	60,0
Разом					208,32

Джерело: складено автором

З урахуванням специфіки регіону, тренду зміни цін та інших факторів нами були прийняті наступні ціни реалізації для подальших розрахунків:

брухт чорних металів – 4,2 тис. грн/т;

сталь оцинкована – 2,4 тис. грн/т;

стружка та дрібні відходи чорних металів – 1,92 тис. грн/т;

алюміній мікс – 28,8 тис. грн/т;

латунь та бронза – 72,0 тис. грн/т;

плити газові та електричні побутові – 4,8 тис. грн./т;

плати комп'ютерні, радіатори, акумулятори, холодильники – 12-180 тис. грн/т.

Таким чином, за умов 20% рентабельності валовий дохід (виручка) за місяць по плану складе 208,32 тис. грн., а за рік 2499,84 тис. грн.

Планові фінансово-економічні результати від операційної діяльності можливо визначити за умови розрахунку змінних та умовно-постійних витрат (табл. 3.5 та 3.6 відповідно).

Таблиця 3.5 – Розрахунок планових змінних витрат на місячний обсяг переробки металобрухту

Найменування елементів витрат	Сума витрат, тис. грн	Обґрунтування витрат
1. Електроенергія технологічна	10,2	6 тис. кВт-год за ціною 1,7 грн за кВт-год
2. Дизпаливо	16,8	20 л на день за ціною 28 грн/л
3. Заробітна плата газорізчика металу	10,5	Згідно штатного розпису
4. Заробітна плата оператора автокрану	12,5	Згідно штатного розпису
5. Заробітна плата різноробочого	9,0	Згідно штатного розпису
6. Інші невраховані витрати	5,9	10% від врахованих витрат
Разом змінних витрат	64,9	Сума попередніх статей

Джерело: складено автором

Таблиця 3.6 – Розрахунок планових умовно-постійних витрат на місячний обсяг переробки металобрухту

Найменування елементів витрат	Сума витрат, тис. грн	Обґрунтування витрат
1. Заробітна плата управлінського персоналу	14,0	Згідно штатного розпису
2. Електроенергія для освітлення та побутова	2,4	Відповідно до потужності струмоприймачів, часу їх роботи та вартості електроенергії
3. Загальновиробничі витрати	4,8	15% від заробітної плати основних робітників
4. Загальногосподарські витрати	3,2	10% від заробітної плати основних робітників
5. Інші невраховані витрати	2,4	10% від врахованих витрат
Разом умовно-постійних витрат	26,8	Сума попередніх статей

Джерело: складено автором

Таким чином, виробнича собівартість операційної ділянки за місяць по дільниці переробки металобрухту складе:

$$64,9 + 26,8 = 91,7 \text{ тис. грн.}$$

На основі виконаних розрахунків маємо змогу визначити величину планових фінансово-економічних результатів операційної діяльності будучої дільниці. Вказані розрахунки наведені в табл. 3.7.

Таблиця 3.7 – Розрахунок планових змінних витрат на місячний обсяг переробки металобрухту

Статті надходжень та витрат	Сума, тис. грн	Обґрунтування
1. Валовий дохід (виручка) від реалізації	208,32	У відповідності до розрахунків табл.3.4
2. Податок на додану вартість	34,72	20% від доданої вартості
3. Чистий дохід	173,6	Рядок 1 мінус рядок 2
4. Змінні витрати	64,9	У відповідності до розрахунків табл. 3.5
5. Умовно-постійні витрати	26,8	У відповідності до розрахунків табл. 3.6
6. Собівартість операційної діяльності	91,7	Сума рядків 4 та 5
7. Фінансово-економічні результати до оподаткування	81,9	Рядок 3 мінус рядок 6
8. Єдиний податок	6,25	3% від суми валового доходу
9. Фінансово-економічний результат після оподаткування (прибуток)	75,65	Рядок 7 мінус рядок 8

Джерело: складено автором

Отримані результати розрахунків можна вважати досить обнадійливими за умов вирішення питання кредитування, бо вільних коштів. Як видно з аналізу роботи підприємства (розділ 2) у розпорядженні ТДВ «Коліймаш» немає.

Як показали розрахунки, наведені у підрозділі 3.2, необхідність у інвестиціях складає трохи менше 2 млн. грн. За теперішніх умов господарювання таку суму можна отримати не менше, як під 15% річних при відповідній заставі. У підприємства достатньо майнових активів, тому у цьому питанні проблем не буде.

Динаміка погашення кредиту по плану приведена у табл. 3.8, виходячи з загальної суми кредит плюс відсотки 2,3 млн. грн.

Таблиця 3.8 – Динаміка погашення кредиту за рахунок операційної діяльності дільниці по переробці металобрухту ТДВ «Коліймаш»

Статті надходжень та витрат	Планові періоди									
	IV кв. 2020	I кв. 2021	II кв. 2021	III кв. 2021	IV кв. 2021	I кв. 2022	II кв. 2022	III кв. 2022	IV кв. 2022	I кв. 2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Прибуток від операційної діяльності, тис. грн	226,95	231,5	236,1	240,8	245,7	250,6	255,6	260,7	265,9	271,2
2. Суми на погашення кредиту, тис. грн	220	230	230	240	240	250	250	260	265	115
3. Кредитна заборгованість, тис. грн	2080	1850	1620	1380	1140	890	640	380	115	-
4. Резервний фонд, тис. грн	-	-	-	-	-	-	-	27,95	28,85	185,05

Джерело: складено автором

Як показують виконані розрахунки, підприємство має змогу виплатити повністю тіло кредиту та відсотки за нього протягом 10 кварталів. Таким чином, кредитний договір з комерційним банком має бути складений на 2,5 роки, або краще на 3 роки з урахуванням можливих ризиків.

3.4. Оцінка соціально-економічної ефективності запропонованих заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства

Ефективність використання інвестицій у будь-який проект у виробничій сфері оцінюється на основі співставлення суми інвестицій з грошовими потоками, які породжує цей проект. Для такого співставлення використовується концепція вартості грошей у часі та метод дисконтування грошових потоків. Концепція вартості грошей у часі пояснюється тим, що гроші коштують сьогодні більше, ніж у майбутньому.

Основні причини цього явища наступні:

- 1) через інфляцію купівельна спроможність грошей з часом зменшується;
- 2) гроші, які є зараз в наявності, можна інвестувати під проценти, і з часом їх стане більше;
- 3) завжди існує ризик того, що в майбутньому ці гроші будуть обов'язково отримані.

В межах концепції вартості грошей у часі використовують такі поняття, як приведена (поточна) вартість майбутніх потоків, дисконтування грошових потоків та деякі інші.

Приведена (поточна) вартість – це вартість грошових потоків, які належать до різних часових періодів, переведена у вартість на поточний момент.

Ставка дисконтування – це можлива вартість грошей при їх використанні в інвестиціях, що є альтернативою тій, що розглядається у проекті. [Економіка і організація виробництва: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 142 «Енергетичне машинобудування», 143 «Атомна енергетика», 144 «Теплоенергетика», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. О.В. Кривда, Н.Я. Бойчук, О.І. Руденко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 141 с.][50]

Найбільш широко вживаним показником економічної ефективності інвестиційних витрат є період окупності $P_{ок}$, який має критеріальний характер.

$$P_{ок} = I_{заг} / ГП_p < P_{ок}^H, \quad (3.1)$$

де $I_{заг}$ – загальна сума інвестиційних витрат, приведена до розрахункового періоду, тис. грн;

$ГП_p$ – середньорічна сума приведенного грошового потоку, тис. грн.

Загальні інвестиції, які потрібні для створення виробничої ділянки з переробки металобрухту, складають 1984 тис. грн, а з урахуванням покриття – 2300 тис. грн.

Приведений грошовий потік за період функціонування проекту ($ГП^n$) розраховується за формулою:

$$ГП^n = \sum_{t=1}^n ГП_t / (1+K)^t, \quad (3.2)$$

де n – число періодів функціонування проекту;

t – порядковий номер періоду;

K – ставка дисконтування.

Для умов:

- життєвий цикл проекту дорівнює 5 років;
- дисконтну ставку приймаємо на рівні 0,1
- період окупності інвестицій у проект створення виробничої ділянки з прийому, переробки та реалізації металобрухту складе:

$$P_{\text{ок}} = 2300 / 598,1 = 3,85 \text{ років.}$$

Нормативний період окупності інвестицій у створення нових виробничих об'єктів в машинобудуванні дорівнює 5...7 років.

Для більш точного розуміння результату від впровадження запропонованих заходів розрахуємо наступні показники в табл. 3.7.

Таблиця 3.9 – Порівняльна таблиця отриманих показників прибутковості

Показники	2018 р.	2019 р.
Рентабельність продажу, %	2,34	1,95
Показники валового доходу, %	11,43	17,24
Показник чистого прибутку, %	0,19	5,99

Джерело: складено автором

Дані таблиці свідчать про те, що зміни прибутковості після впровадження запропонованих заходів покращить ефективність діяльності підприємства загалом.

Таблиця 3.8 – Порівняльна таблиця показників до і після впровадження запропонованих заходів

Показники	До	Після
Валовий дохід (виручка), тис. грн	12426,6	20805,32
Чистий дохід, тис. грн	11073,4	17323,6
Змінні витрати, тис. грн	8958,3	6407,9
Умовно-постійні витрати, тис. грн	2239,6	2612,8

Дані таблиці демонструють те, що після впровадження запропонованих заходів валовий дохід, чистий дохід, умовно-постійні витрати – збільшились, а змінні витрати – зменшилися. А точніше валовий дохід на 8378,72; чистий дохід на 6250,2; змінні витрати на 2550,4; умовно-постійні витрати на 373,2

Висновки до розділу 3

1. Сформульовано економічна сутність проекту створення на підприємстві ТДВ «Коліймаш» виробничої ділянки з прийому, переробки та реалізації металобрухту.

2. Розраховані планові інвестиційні витрати у створення ділянки.

3. Визначені планові фінансово-економічні результати операційної діяльності ділянки.

4. Розраховані показники економічної ефективності проекту створення на підприємстві ТДВ «Коліймаш» виробничої ділянки з переробки металобрухту.

5. Розраховано, що після впровадження запропонованих заходів валовий дохід на 8378,72; чистий дохід на 6250,2; змінні витрати на 2550,4; умовно-постійні витрати на 373,2.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, у першому розділі висвітлено теоретичні відомості організації підвищення ефективності на підприємстві. Підводячи підсумок по першому розділу можна зробити висновок, що підвищення ефективності підприємства є необхідною і вирішальною передумовою систематичного розширеного відтворення, також ефективність виробництва відноситься до числа ключових категорій ринкової економіки, яка безпосередньо пов'язана з досягненням кінцевої мети розвитку виробництва в цілому і кожного підприємства окремо.

Визначено, що згідно з основними напрямками підвищення ефективності підприємства розробляється така стратегія. Розглянуто п'ять напрямів підвищення ефективності підприємства: підвищення ефективності використання коштів праці, підвищення ефективності використання предметів праці, підвищення ефективності використання трудових ресурсів, досконалість систем оплати праці і преміювання працівників, досконалість управління. Також можна зробити висновок, що підвищення ефективності діяльності підприємства надає економічному суб'єкту додаткові конкурентні переваги в частині підвищення якості і досягнення максимальних результатів в інтересах суспільства при мінімально можливих витратах, а також досягається якісне і повне доведення до кінцевого споживача всієї гами своєї продукції з мінімальними витратами і в оптимальні терміни.

Доцільно доповнити новітні стратегії модернізації промислових підприємств найсучаснішими характеристиками і розглянути даний процес як соціо-еколого-економічну форму господарської діяльності. При якій забезпечується резервація і приріст досягнутого рівня її стану на певному часовому проміжку, забезпеченого нарощуванням ефективності використання фінансово-економічних, високоінтелектуальних, інноваційних та природних ресурсів підприємства в управлінських і технологічних процесах.

До модернізації відноситься комплекс заходів, спрямованих на підвищення технічного рівня виробництва.

При розробці концепції нового виробництва, нової технології або її часткового вдосконалення повинні вирішуватися завдання при яких необхідно виконувати оптимізацію переміщення і запасів в забезпеченні виробництва, мінімізувати тривалість виробничого циклу, скорочувати втрати і простої, модернізувати весь технологічний ланцюжок виробничого циклу.

На сьогодні підприємство «Машинобудівний завод Коліймаш» функціонує як товариство з додатковою відповідальністю із статутним фондом 1 млн. 100 тис. грн. Балансова вартість основних засобів на 31.12.2119 р. складає 169,76 тис. грн, в тому числі 33,55 тис. грн. технологічного обладнання. Фондоємність продукції, робіт та послуг складає 13,6 грн на одну гривню реалізованої продукції. Дати введення в дію об'єктів основних засобів не дають права сподіватися на зниження операційних витрат на виробництво товарів, виконання робіт та надання послуг. Завантаженість технологічного обладнання знаходиться на рівні менш ніж 30%, а фондоозброєність склала 0,59. Обсяги операційної діяльності підприємства склали 12,43 млн. грн, причому виробництво сільськогосподарської техніки та запчастин до неї сягає 74,3% від загального обсягу валового доходу. У 2019 рік «Машинобудівний завод Коліймаш» завершив із збитками 124,5 тис. грн та із заборгованістю по заробітній платі управлінському персоналу за 1,5 місяці. Відсутність позитивних грошових потоків не дають змогу оновити застаріле енерговитратне обладнання та впроваджувати інноваційно-інвестиційні проекти, направлені на оздоровлення роботи підприємства.

Сформульовано економічна сутність проекту створення на підприємстві «Коліймаш» виробничої дільниці з переробки металобрухту. Розраховані планові інвестиційні витрати у створення дільниці. Визначені планові фінансово-економічні результати операційної діяльності дільниці. Розраховані показники економічної ефективності проекту створення на підприємстві «Коліймаш» виробничої дільниці з переробки металобрухту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кривда О.В., Лунгул О.І. Методи розвитку машинобудівних підприємств. Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції 27 листопада 2019 р. Київ: ІВЦ “Політехніка”, 2019.
2. Кривда О.В., Лунгул О.І. Основні способи підвищення ефективності роботи обладнання на підприємствах машинобудування. Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління : Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції 18-19 квітня 2020 р. Київ: ІВЦ “Політехніка”, 2020.
3. Kryvda Olena, Lungul Igor. Ways to improve the effectiveness of work of the main funds at the engineering enterprises. Науково-практичний журнал «Регіональна економіка та управління». Ч.1. Вип.1 (27). С.137-140.
4. Производственный потенциал предприятия в системе рыночных отношений: учебник для вузов / под ред. С.В. Смирнова. Москва: МГИУ, 2011. 240 с.
5. Топузов, Н.К. Комплексный метод исследования систем управления предприятия. *Вестник Челябинского государственного исследования*, 2014. № 4. С. 112-120.
6. Господарський кодекс України от 16.01.2003 № 436-IV.
7. Основи бізнесу: навчальний посібник / Н. В. Доброва, М. М. Осипова. Одеса: Бондаренко М.О., 2018. 305 с.
8. Данилишин Б. Машинобудування відновлює свої позиції. *Урядовий кур'єр*, 2009. № 194. С. 4.
9. Дацій Н.В. Залучення інвестицій як засіб розвитку виробничого потенціалу промисловості. *Финансовые рынки и ценные бумаги*, 2008. № 20. С. 27-31.
10. Кузь Т. Стратегічний розвиток машинобудування в Україні. *Галицький економічний вісник*, 2011. №1(30). С. 35-43.

11. Романко О.П. Чинники формування конкурентоспроможності машинобудівного підприємства. *Актуальні проблеми економіки*, 2009. №3. С. 113-125.
12. Василенко Д.В. Підвищення ефективності діяльності підприємств машинобудування. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*, 2012. Вип. 22. Ч.1. С. 43-50.
13. Ратушняк О.Г., Хоменко Н.О. Аналіз інноваційної діяльності підприємств машинобудівної галузі та шляхи її покращення. *Економічний простір*, 2011. № 1. С. 298-304.
14. Барташевська Ю.М. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи. *Європейський вектор економічного розвитку*, 2010. №1 (8). С.19-25.
15. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 09.05.2020).
16. Промисловість України у 2010-2019 роках: стат. збірник за ред. О.Г. Осауленка. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 19.05.2020).
17. Леховіцер В.О. Особливості розвитку машинобудівної галузі в сучасних умовах. *Ефективна економіка*, 2016. Вип. 5.
18. Сокотун Г.О. Конкурентоспроможність машинобудівних підприємств України у порівнянні з іноземними. *Ефективна економіка*, 2013. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2404>. (дата звернення 20.05.2020).
19. Єніна Е.П., Гончаров В.Ю. Підвищення ефективності діяльності машинобудівного підприємства, 2014.
20. Шеремет А.Д. Теорія економічного аналізу: навч. посібник для студентів економічних спеціальностей. Москва: Инфра-М, 2012. 331 с.
21. Дикань В.Л. Стратегічне управління : навч. Посіб. В.Л.Дикань, В.О.Зубенко, О.В.Маковоз, І.В.Токмакова, О.В.Щраменко. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 272 с.

22. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2015. 498 с.
23. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. 2-е вид. К.: Каравела. 2005. 568 с.
24. Розум Р.І. Підвищення ефективності управління асортиментною політикою підприємств метало-переробки. Матеріали наукового семінару Екологізація економіки та регулювання використання природних ресурсів. 20 травня 2014. Тернопіль: ТНЕУ. С. 8-10.
25. Горбонос Ф.В., Черевко Г. В. Економіка підприємств : Підручник. Ф.В. Горбонос. К., 2010. 463 с.
26. Бандурка О. М., Коробов М. Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. К. : Либідь, 2010. 230 с.
27. Бойчик Н. Економіка підприємства. Навч. посібник. К: Атіка, 2001. 298 с.
28. Ткачова О. Ефективність державного управління: поняття та підходи до оцінювання. *Вісник Національної академії державного управління*, 2015. С. 30-37.
29. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*, 2015.
30. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник. К.: Знання, 2004. 654 с.
31. Бойко В.В. Економіка підприємств України. Дніпропетровськ, НГАУ, 2002. 535 с.
32. Економіка підприємства (фірми): підручник / за ред. О.І. Волкова, О.В. Дев'яткіна. 3-е вид., Перераб. і доп. М.: ИНФРА, 2007. 601 с.
33. Сищикова Е.Н. Комплексний підхід до оцінки ефективності роботи промислового підприємства. Організатор виробництва, 2016. Т.70. №3. С. 71-82.
34. Ковалев В. В. Фінансовий аналіз. М.: Наука, 2012. 587 с.

35. Ковальов В.В., Волкова О.М. Аналіз господарської діяльності підприємства: Підручник. М .: ТК Велбі, Вид-во Проспект, 2014. 478 с.
36. Бланк І.А. Фінансова стратегія підприємства. К: Ельга, 2009. 745 с.
37. Ковальов, О.І. Аналіз фінансового стану підприємства: Підручник. М: "Центр економіки і маркетингу", 2008. 541 с.
38. Фатхутдінов, Р.А. Виробничий менеджмент: підручник для вузів. М.: Економіка, 2001.
39. Лобан, Л.А. Економіка підприємства. Мінськ: Веди, 2005.
40. Хорошева, Л.Н. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мінськ: Виш. шк., 2005. 383 с.
41. Любушин Н. П. Економіка організації: навч. для закладів. М.: КНОРУС, 2010. 304 с.
42. Нікольський Є. В. Прибуток і рентабельність підприємств – запорука успіху їх діяльності. М., 2008. 160 с.
43. Економічний аналіз – основи теорії. / Под ред В. В. Войтловського. М .: Вища освіта, 2005. 509 с.
44. Черногорський С.А. Основи фінансового аналізу: підручник.: Герда, 2010. 176 с.
45. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: підручник. 4-е видання, М .: ИНФРА-М, 2013. 512 с.
46. Мерзлов І.Ю. Управління фінансовим потенціалом підприємства: Учеб. пособие. Москва, 2012. 259 с.
47. Економіка і організація виробництва: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 142 «Енергетичне машинобудування», 143 «Атомна енергетика», 144 «Теплоенергетика», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. О.В. Кривда, Н.Я Бойчук, О.І. Руденко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 141 с.

48. "УАВтормет" критикує метпідприємства за зниження закупівельних цін на брухт, що призвело до падіння його заготівель». URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/568095.html>
49. [Електронний ресурс]. <http://nauka.meduniv.lviv.ua/wpcontent/uploads/2017/12/4>
50. [Електронний ресурс]. https://pidruchniki.com/11570718/statistika/korelyatsiyno-regresiyiy_analiz
51. [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/619-14>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рисунок А.1 – Показники фінансового стану ТДВ «Коліймаш» період 2017-2019

Джерело: складено автором на основі розрахунків

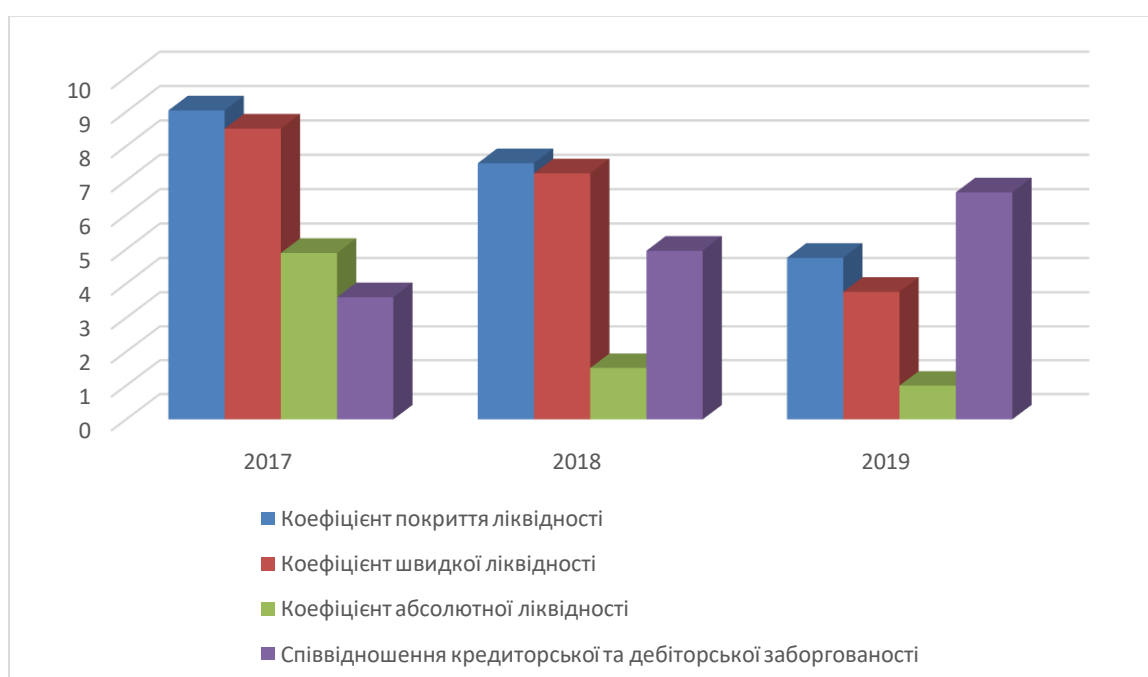

Рисунок А.2 – Показники ліквідності ТДВ «Коліймаш» період 2017-2019

Джерело: складено автором на основі розрахунків

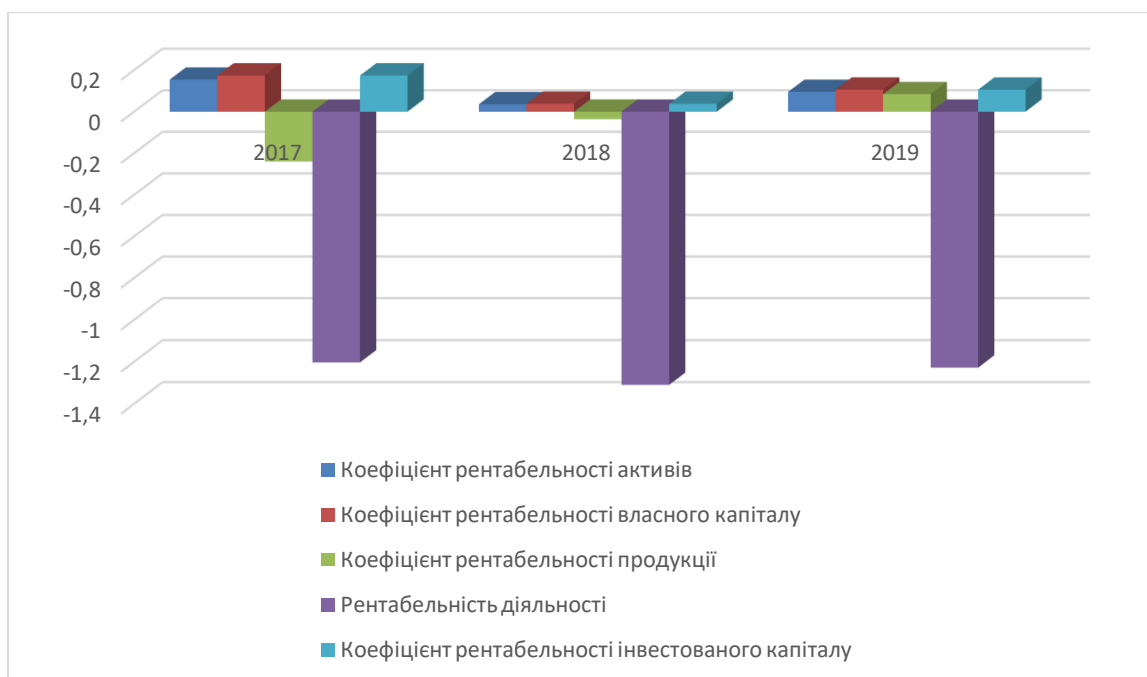

Рисунок А.2 – Показники рентабельності ТДВ «Коліймаш» період 2017-2019

Джерело: складено автором на основі розрахунків

ДОДАТКИ Б

Таблиця Б 1 – Баланс на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	659,0	659,0	0
Основні засоби:	1010	1885,1	1943,7	0
первісна вартість	1011	3498,9	3514,0	0
Знос	1012	1613,8	1650,3	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0

первісна вартість	1016	0	0	0
Знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	7656,8	7767	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	129,0	36,1	0
Виробничі запаси	1101	0	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	25,2	0,2	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0	0

Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19,6	0,8	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	4,5	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	340,8	219,6	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	129,8	119,8	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	0	0	0

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	8301,2	8142,9	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	366,3	366,3	0
Внески до незареєстрованого статутного	1401	0	0	0

капіталу				
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	734,4	734,4	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1396,8	1661,6	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	2497,5	2762,3	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0

Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	45,2	32,4	0
за розрахунками з бюджетом	1620	36,9	74,0	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	13,9	19,5	0
за розрахунками зі страхування	1625	5,1	6,4	0
за розрахунками з оплати праці	1630	43,2	49,8	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	0	0
Усього за розділом III	1695	130,4	162,6	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0

V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	2627,9	2924,9	0

Таблиця Б 2 – Баланс на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	312,1	65,0	0
Основні засоби:	1010	1462,4	1943,7	0
первісна вартість	1011	2955,8	3494,0	0
Знос	1012	(1493,4)	(1550,3)	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
Знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0

інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	1774,5	2008,7	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	28,5	129,0	0
Виробничі запаси	1101	0	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0,2	25,2	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19,6	19,6	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0

з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	532,9	340,8	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	147,3	129,8	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	728,3	619,2	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	2502,8	2627,9	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової
-------	--------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--

				звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	366,3	366,3	0
Внески до незареєстрованого статутного	1401	0	0	0

капіталу				
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	734,4	734,4	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1305,0	1396,8	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	2405,7	2497,5	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок	1533	0	0	0

звітнього періоду)				
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	22,6	45,2	0
за розрахунками з бюджетом	1620	38,6	36,9	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	15,6	13,9	0
за розрахунками зі страхування	1625	8,3	5,1	0
за розрахунками з оплати праці	1630	27,6	43,2	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	0	0
Усього за розділом III	1695	97,1	130,4	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	2502,8	2627,9	0

Таблиця Б 3 – Баланс на 31.12.2017

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	23,0	312,1	0
Основні засоби:	1010	1458,5	1462,4	0
первісна вартість	1011	2905,8	2955,8	0
Знос	1012	(1447,3)	(1493,4)	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
Знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0

Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	1481,5	1774,5	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	37,3	28,5	0
Виробничі запаси	1101	0	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0,2	0,2	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19,6	19,6	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	235,9	532,9	0
Поточні фінансові	1160	0	0	0

інвестиції				
Гроші та їх еквіваленти	1165	345,2	147,3	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	638,0	728,3	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	2119,5	2502,8	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	366,3	366,3	0
Внески до незареєстрованого статутного	1401	0	0	0

капіталу				
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	734,4	734,4	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	948,2	2405,7	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	2048,9	2405,7	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0

Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	29,6	22,6	0
за розрахунками з бюджетом	1620	19,2	38,6	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	5,1	15,6	0
за розрахунками зі страхування	1625	5,3	8,3	0
за розрахунками з оплати праці	1630	16,5	27,6	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	0	0
Усього за розділом III	1695	70,6	97,1	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	2119,5	2502,8	0

Таблиця Б 4 – Звіт про фінансовий стан на 31.12.2019 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12426,6	0
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій,	2013	0	0

валова сума			
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	11073,4	0
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	0	0
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	0	0
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	0	0
Витрати на збут	2150	0	0
Інші операційні витрати	2180	8958,3	0
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	(124,5)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(124,5)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	0	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(0)	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

Таблиця Б 5 – Звіт про фінансовий стан на 31.12.2018 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3332,7	1792,7
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2544,3)	(1490,1)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	0	0
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0

Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	0	865,8
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	0	0
Витрати на збут	2150	0	0
Інші операційні витрати	2180	(0)	(811,6)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(879,9)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	(91,5)	356,8
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(0)	(0)

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	(91,5)	356,8
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

Таблиця Б 6 – Звіт про фінансовий стан на 31.12.2017 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1792,7	1722,9
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1490,1)	(1275,8)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	0	0
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	865,8	0
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	0	0
Витрати на збут	2150	0	0
Інші операційні витрати	2180	(745,4)	164,6)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(66,2)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	356,8	282,5
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	356,8	281,5
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0